

**PISMA OBITELJI CHERNKOCZY
(ČRNKOVEČKI)**

IZBOR

1.

PISMA ELIZABETE BARBARE GERECZY

1.1.

**Elizabeta Barbara Gereczy (Gradečka) prvomu suprugu
Franji Antunu Chernkoczyju (Črnkovačkomu) od Črnkovca**

1.1.1

Ivanec, u srijedu navečer [o. 1686. – 1688.]³⁷

Elizabeta Barbara kao mlada tek udana žena piše suprugu Franji o potrebnim novčanim sredstvima te stvarima za domaćinstvo. Zanima ju također mjesto na kojem će se naći sa suprugom te gdje će stanovati tijekom boravka u Varaždinu.

Szluszbza moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Prijela szem vasz liszt isz koiiegħa szem raszumela szve szto mi piszete. To mi je iako szal da vasz tak dughu ne bu, na szeniem ne bude, ar ne bude nasz szeniem iako dobro hodil da vasz tak dughu ne bu.

Tork vre keszno bude, a naimre szaradi szachini na koiu bude botrebno (!) konche dvaiszeti raniszki ako bumo hoteli do Szeszv[e]t sz niuum preiti. Pak vam na rubache konche deszet raniszki na platno, ar ni jedne dobre rubache ne budete imali szobum kai tabor szveti³⁸. Pak petnaiszet raniszki bude mi potrobno (!) szaradi Szalmike³⁹ na ovo leto koiie szeszliuszila ar ie neszem nika[j] na ovo leto dala; na nikai ar me veszda do koncza proszi da bi je szve dala ar szzi bude nekakvu haliu kupuvala. Tak vasz proszim moia dragha duszicza poszliete⁴⁰ mi na to tri koncze szliara (?): bi treba vam iednogħa, Bolteku⁴¹ iednogħa, prefectkuszu iednogħa. Na szelesznu parteku bude potrebno, na ponue na lokote. Kai na kai bude potrebno, presz chesza ne mochi biti, ali mi ne more szve na miszel doiti, tak mi na to szve poszliete kai mi goder hochete. Ako kai visze poszliete neche primene szkinuti⁴². Ali mi na to szve pervo poszliete nek szami doidete ar to szve perve dneve preiae⁴³.

³⁷ Ni jedno od ovdje objavljenih pisama Elizabeta Barbara Gereczy (Gradečka) nije datirala godinom. Sve su godine ili raspon mogućih godina u kojem je nastalo pojedino pismo rekonstruirani temeljem pojedinosti iz njegova sadržaja ili usporedbom, gdje je to bilo moguće, sa sadržajem pisama njezina supruga Franje Chernkoczija, koji je pak datirao svoju korespondenciju. Budući da se je Elizabeta Barbara Gereczy udala za Franju Chernkoczija vjerojatno 1686. godine, a Helena Gotal od Gotalovca, Franjina pomajka koja se spominje u pismu, umrla između 1686. i 1688. godine, navedeni je raspon vjerojatno razdoblje u kojem je nastalo ovo pismo.

³⁸ Uzeti.

³⁹ Vjerojatno je riječ o podložnici ili služavki.

⁴⁰ *Pošaljite.*

⁴¹ Baltazar Chernkoczy (1674.-1722.), mlađi polubrat Franje Chernkoczija, sin Helene Gotal i Ladislava Chernkoczija. Kasnije isusovac i ravnatelj (rektor) zagrebačkoga isusovačkoga kolegija. Posljednji je živući muški potomak obitelji Chernkoczy. Kao malo dijete u pismima ga od milja nazivaju Boltek.

⁴² Vjerojatno *zginuti*, izgubiti se.

⁴³ Vjerojatno *preje*, prije.

Sza sztan morem vam obsznaniti da ne budu szvi szkupa. Goszpa maika⁴⁴ budu vu szvoieh hiszah, a Druszkaczi⁴⁵ (!) vu Antonieneh hiszah. Kak szte vi rekli da bute sz Druszkochiem szkupa na sztanu tak sze ia tam szpravliam. Szim szem doszla szkupa goszpum maikum vu Ivancze. Druszkochija y Druszkochiche⁴⁶ ovde ne. Kai mi je goder szienmu potrebno szve szem Druszkovceh osztavila na to da szem sztimala da vi tam doidete i da ia tam doidem szobotu k obedu, a k vechere Varaszdin. I Druszkoczi to tverdno sztima da pri niem bummo na sztanu. Tak mi obsznanete moia dragha duszicza petek vecher szim vu Ivancze gde goder miszlite na sztanu biti i da sze bum sznala chesza derszati. Goszpa maika teszko poidu do nedelie Varoszdin. Goszpa Maika vam szvoiu szluszbu preporuchaiu ter vasz pitaiu kakve materije budete Bolteku zheli na szobuncz i kai na poiasze bute theli kupiti kupiti (!) ar szu im potrebni, y Bolteku iandanku (?). Moia dragha duszicza, ne szabete mi poszlati kai szizakdeszniu haliu kupim ako bute imeli tuliko penesz, a ia osztaiem

vasza verna tovaruszicza doszmerti moie
 Elizabet Barbara Gereczy

[Druszkochi je Tomaszu dal szukno.]
 Piszano vu Ivancze szredu vecher

[*Adresa na poledini:*] Ov liszt da sze ima dati moiemu draghomu goszponu Cherkoczi (!) Ferenczu vu nihove poglavite ruke, a mene draghe, sze szum doisztonosztiium

⁴⁴ Helena Gotal od Gotalovca, kći Nikole Gotala, podžupana Zagrebačke županije i podbana. Svekrva Elizabete Barbare, odnosno pomajka Franje Chernkoczija. Bila je druga supruga Ladislava Chernkoczija te prva supruga i potom udovica Jurja Gereczyja. Također, bila je sestra Barbare Gotal, majke Elizabete Barbare, što znači da je ujedno bila i njezina tetka. Iako nisu bili u krvnom srodstvu, vjerojatno su zbog te obiteljske situacije Franjo i Elizabeta Barbara tražili papinsku dispencu za sklapanje braka, koja je i odobrena 1685. godine. (Vidjeti u fondu obitelji Josipović-Vojković HR-HDA-726, kut. 8, dokument bez oznake “Nos Alexander Ignatius Mikulich...”). Helena Gotal bila je majka gore spomenutoga Bolteka, odnosno Baltazara Chernkoczija.

⁴⁵ Nejasno je misli li na Druškoci (*Druskoczy*) Stjepana ili Jurja, plemićkoga suca Varaždinske županije. Stjepan je bio oženjen najmlađom sestrom Elizabete Barbare, Anom Julijanom Gereczy.

⁴⁶ Nejasno je odnosi li se to na suprugu Jurja Druškocija, ili pak na njezinu mladu sestru Anu Julijanu, suprugu Stjepana.

1.1.2

Turnišće, subotu prije blagdana Svih Svetih [o. 1693.]⁴⁷

Elizabeta Barbara javlja suprugu o svojem zdravstvenom stanju te o napretku maloga sina Kristofora. Opisuje mu tijek podvoza na posjedu u Konjščini te ga izvještava o stanju građevinskih radova na dvorcu i prinosima sa zemljišnoga posjeda.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia szem prijela chvera liszt, ali sza szdravie szvoie i sza doszesztez szvoui nisztar mi ne obsznaniuiete, na kai szem iako szaloszna. Moia dragha duszicza, ia vam na kratkom veszda budem pizszala ar ovo dva dni kai me sztraszno glava boli da sze ne morem ghorre derszati.

Toficha⁴⁸ ie pochel sze ie vuchiti pomaiechko hoditi, a sza konchianszko dughuvanie morem va[m] obsznaniiti da szem sztala tri dni i vendar szu pocheli Konchiani vosziti i knesz Ianusz bil ie doszel k mene. Iduch bil sze ie navernul k Ghachaniju⁴⁹ i kakti mu ie onak prijetelszkiem szakonom pochel ghovoriti od moie sztrane da nai szapove szvoiem vosziti. Tak ie szpervicze nekoie szghovore posztavlial vendar ie na konech rekel da im hoche szapovedati vosziti. Tak szposznavam da imaiu vosziti szapoved ar szu chvera tri dopeliali. A sza puszthuszeline kai [j]e on szam duszen, hoche k[nez]⁵⁰ Ianusz veszda Varoszdinu komisziju szvati i hoche gha opomenuti ar szte gha szami sz dobra sza nie chinili opominati ter sza hmhan. K[nez] Ianusz ie rachunal kai bi [i]m duszni povernuti tem muszem, ali nisztar ne moghel sznaiti ar veli da neszu prevech bili penez dali, niti szami nisztar ne ghovore.

Sza szabochke hisze morem vam obsznaniiti da onu hiszu koia ie polak palache hochiu chviniti szgotoviti, a mene bi sze tak videlo da bi nai ona drugha sz mirom do prutuletia

⁴⁷ Pretpostavljena godina nastanka pisma, s obzirom na podatak u pismu da Kristofor Chernkoczy, koji je vjerojatno rođen 1692. godine, pomalo uči hodati. U fondu Obitelj Chernkoczy HR-HDA-OČ-705 postoji neoznačeni i nedatirani dokument "Chernkoczy Francisci de Czernkovecz S. C. R. Mattis colonelli..." s različitim bilješkama o pojedinim imovinsko-pravnim i financijskim aktivnostima, između ostalih i članova obitelji Chernkoczy i Vojković, u kojem je naveden datum njegove pogibije te podatak da je 1717. godine poginuo u svojoj 25 godini života.

⁴⁸ Tofica (*Toficha*, *Tofficha*) ime je od milja za Kristofora Chernkoczija u vrijeme njegova djetinjstva.

⁴⁹ Vjerojatno Petar Gačani (*Gattchany*, *Gatthyany*, *Gachany*), koji se od 1694. godine u zaključcima Hrvatskoga sabora spominje kao plemićki sudac Varaždinske županije.

⁵⁰ Kratica *k* u pismima Elizabete Barbare Gereczy najvjerojatnije označava riječ knez. Riječ se, prema opisu Ivana Belostenca u njegovu rječniku *Gazophylacium*, koristila i kao izraz poštovanja prema osobi na određenom položaju, ali se tako nazivala i osoba koja je obavljala dužnost župana (podžupana ili velikoga župana – *comes* (=knez) *comitatus*).

(!) [szt]ala.⁵¹ Nai bi mesztri iszli szboghom dimovf ar [ves]zda budu mali dnevi, a oni budu hoteli tri kr[a]t na dan ieszti i piti ter sze bude vnogho troszilo. Komorne sztole ioche iedno malo osztalo szidati. A vre sze szemlia pochela szamerszavati szato mi je iako szal da to tak bude moralo osztati. Tomu ie szvemu mhan⁵² vreme krivo.

Haidine szu doszete, ali vu Konchine ne vech negho trideszeti i pet oszterni, a Tomaszevceh⁵³ trideszeti i dve, a ovfde (!) kolov ie szedemdeszet menie dva. Szeiati Konchine ioche doszta ima, a vreme mhan mochvarno sztoi. Ne sznam szamu tusznu ghlavu kai sz togha bude. Drugho sza szada nisztar, negho mi szboghom osztaite, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza, verna tovaruszicza do szmerti moie

Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu TiurniszchIU onu szobotu pred Szeszv(ete)

[*Adresa na poledini:*] Ta liszt da sze ima dati moiemu draghomu goszponu, poglavito-
mu i dobro roienomu goszponu Cernkoczy (!) Ferenczu, vu nihove poglavite, a mene
draghe ruke, doisztono

⁵¹ Moguće je da su *hiže* o kojima Elizabeta Barbara piše sobe, odnosno prostorije koje okružuju *palacu*, središnju prostoriju kurije ili dvorca.

⁵² Vjerojatno od riječi *hman* (iskrivljeno *mhan*).

⁵³ Moguće je da je bila riječ o imanju na području današnjega naselja Tomaševac Biškupečki u Varaždinskoj županiji ili o Tomaševcu na području grada Sv. Ivan Zelina. Istoimeno naselje danas postoji i u općini Klanjec.

1.1.3

Turnišće, 8. prosinca [1693.]⁵⁴

Elizabeta Barbara javlja suprugu o dovršetku odijela koje je sašiveno prema njegovim uputama. Piše mu o bolesti sina, prodaji meda, pobiranju štibre i problemima sa službenikom.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Prijela szem liszt vasz moia dragha duszicza. Dragho mi je raszumeti sa vasze dobro szdravije Bogh vam ie i na dalje potverdi. Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava. Szaradi oprave ia szem szve chvinila kak szte mi obsznanili. Derszim da vam bude povolnia ar iu ie pri goszponu bratu Patachiczu szival. Naiti szprava oporedno sztoi. Sza delo ne sznam vam kai obsznaniti ar veszda nikai takovogha ne more sze delati.

Moi Toficza ie iako szbeteszal ar szu mu sze kucheri na vratu napravili; naipervo na iednom kraiu pak potlam na drughom. Iedno malo, hvala Boghiu, ie mu liaglie. Bogh szamughucheni⁵⁵ ie mu pomoghel, drughu nisztar.

Sza med i sza drugho osztalo ieszem vam obsznanila vu goszpona brata Patachicza lisztu ar szama neszem tvegnulla ar szem szaradi te vasze oprave szetuala dimov.

Sza Biszak vam i szada nisztar ne sznam obsznaniti negho sze ov drughi tieden szpravliamo tam ako lisztor goszpon meszter⁵⁶ bude moghel doiti koi sze ie k tomu vreme nu obechal. Ako gha lisztor terminusz nekakov goszpe banicze⁵⁷ i Draszkovichke ne szaderszi. Plache ie ravno tuliko doszlo kuliko szte mi obsznanili. Szamo Trubentasz ne da penesz. Ia szem [m]u mir osztavila ar mi sze neche sz nim karati. Vi sze szami sz nim poghodite, a ia szem sztoprav veszda prijela vu nedeliu liszt vasz vu kom [m]i piszete szaradi plache i sza szire. Tak vam ia gore po [o]ve prilike posziliam dva para szirov da

⁵⁴ Temeljem sadržaja pretpostavljam da je ovo pismo nastalo nakon blagdana Bezgrješnoga začeca Blažene Djevice Marije 8. prosinca 1693. kao odgovor na pismo Franje Chernkoczyja od 28. studenoga 1693. godine.

⁵⁵ Vjerojatno *svemogućí*.

⁵⁶ Prema rječniku *Gazophylacium* Ivana Belostenca izraz *meštar* koristio se u smislu učitelja, ili, što je ovdje vjerojatnije, za osobu koja je obnašala dužnost kraljevskoga ili općinskoga protonotara (*mester orszackhi* ili *mester obchinszki*). Uz imena protonotara Kraljevstva koji su zapisivali saborske zaključke često i stoji naziv magistra (magister regnorum *prothonotarium*). Ako je riječ o protonotaru Kraljevstva, onda je to Juraj Plemić, prabilježnik Kraljevstva od 1690. do 1713. godine.

⁵⁷ Vjerojatno je riječ o Eleonori Strattman, supruzi tadašnjega hrvatskoga bana Adama II. Batthyanyja (1662.-1703.). Batthyany se je istaknuo kao vojskovođa u Velikom bečkom ratu (Rat za oslobođenje) (1684.-1699.). Bio je zapovjednik habsburške vojske u Kaniži (mađ. *Kanisza*) te sudionik pohoda na području Kladaše i Bihaća. Zauzimao se je za pripojenje Vojne krajine Hrvatskomu Kraljevstvu. Autor je neobjavljenoga i nedovršenoga djela o vojnoj vještini *Mars Politicus*.

im ie totu daszte. Dohotki i sztibra to sze szlocheszto szbira ar te szlocheszti Matasz diak ie otiszel o Martiniu dimov ter sze ie obechal chesz tri dni naszad pak gha i szada ne, negho povedaiu da ie otiszel k Orehochiu⁵⁸ sza diaka szliuszit. Nai bi gha nevolia szvela da bi mi szamo rachiun dal. Piszala szem [m]u tak ne sznam kai szu bude ar szu gha do veszda szve betesznogha povedali.

Drugho nisztar nemam takovogha obsznaniti. Bogh mi vasz vu szdraviu derszi, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu Turniszchui
on chetertek po Divicze Marije dnevu

[*Adresa na poledini:*] Ov liszt da sez ima dati moiemu draghomu goszponu poglavito-
mu i doboro roienomu goszponu Cherkoczi (!) Ferenczu vu nihove poglavite, a mene
draghe ruke

⁵⁸ Nije jasno je li riječ o Stjepanu Orehovečkom (*Orehoczy*) (o. 1640. – 1703.), kapetanu konjanika u Ivaničkoj kapetaniji te kasnije od 1690. godine grofu, ili pak o Franji Ladislavu (o. 1662. – 1712./1714.), podkapetanu, kasnije kapetanu Bresta.

1.1.4

Turnišće, blagdan Sv. Stjepana [o. 1693.]⁵⁹

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji u Beč javljajući mu o zdravlju i napretku sina te o dijelovima posjeda koje su dobili pri diobi. Izvještava ga o posudbi novca i problemima s guldenima, loše prohodnim putevima te o prinosima žita s njihovih posjeda i prihodima od prodaje meda i konja.

Szliszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia primlem od szada na szvaku posztu lizste od vasz. Dragho mi [j]e sznati sza vasze dobro szdravie, moia dragha duszicza. Bogh vam ie i nadalie potverdi. Ia szem hv[a]la Boghiu dobro szdrava i sz moiem Toficzum, ali malo kobecha ar mu ie betek kriv, a pervo ie sza dva perszta derszech gore i dole hiszu preszel. Ali sze ie hvala Boghiu dobro pochel pomaghati.

Ia szem vam pizala po Patachicheveh liudeh kai ne dvoim da bi vam vu rukah lizst ne bil. I denesz dva tiedna ieszem vam pizala, a denesz tieden neszem ar neszem prilike imela ar szmo na Biszagu bili. Del ie chvinien⁶⁰. Ghiurech ie nasz dopal, teh drughe kmetov ne morem szve szpizati. Vinograd Szeverchak on ie nasz. Sinokosze szve na pol i szemle. Szameniala neszem nikai ar sze aztentati Patachich⁶¹ ne moghel. Te del szmo ieden den opravili pak szu drughi dan othaiali na szpraviche (!)⁶² varoszdinszko. I goszpon meszter⁶³ bil ie na tom delu. A ia ne bum szameniala nikai doklam vi ne doidete. I goszpa maika⁶⁴ nete nikai szameniati doklam szami ne doidete.

⁵⁹ Budući da je Kristofor Chernkoczy rođen oko 1692. godine, a u pismu se spominje kako isti kao dijete tek uči hodati, za pretpostaviti je kako je pismo nastalo oko 1693. godine. Jednako tako, u pismu se spominje da je Baltazar Patačić pošao u Varaždin na *spravišće* – vjerojatno županijska skupština ili sabor. U Varaždinu se Hrvatski sabor sastao 31. prosinca 1693. godine. Istovremeno Franjo Chernkoczy boravi kao ablegat kraljevstva u Beču, kamo je, sudeći prema otmotnici u arhivskom gradivu priloženoj uz pismo, upućeno i ovo pismo.

⁶⁰ Vjerojatno *vhinien*, učinjen.

⁶¹ Baltazar Patačić (1663.-1719.), sudionik Velikoga (Bečkoga) rata te podžupan Varaždinske, Zagrebačke i Križevačke županije. Od 1693. obnašao je dužnost savjetnika Ugarske dvorske kancelarije. Godine 1707. stekao je naslov baruna te je imenovan velikim županom Virovitičke županije. Godine 1697. utemeljio je Društvo vinskih doktora od pinte, koje je okupljalo uglednike iz Banske Hrvatske, ali i drugih krajeva Monarhije. Autor je Dnevnika (*Diarium*) za razdoblje od 1687. do 1717. godine. Patačić je bio suprug Terezije Gereczy, sestre Elizabete Barbare, dakle Franjin šogor i bliski prijatelj obitelji, pa ga u korespondenciji Franjo Chernkoczy i Elizabeta Barbara Gereczy nazivaju bratom.

⁶² Vjerojatno *spravišće*, skupština ili sabor.

⁶³ Juraj Plemić, protonotar Kraljevstva u navedenom razdoblju.

⁶⁴ Barbara Gotal, majka Elizabete Barbare.

Tulikaisze to morem vam obsznaniti, moia dragha duszicza, da Patachic szveme guldinare⁶⁵, ali [j]e szkoro i szvel vre mi nikai, negho szamo triszto raniszki hvali. Niti mi je Sznika poszudil, niti goszpon meszter ar veszda obechaju, veszda szvase (?), doklam sze Patachic ne na to odluchil da hoche guldinare szveti. Ter szem ia drughe penesze proszila tak szu mi guldinare obetali (!) pak da szem poszlala po nie onda szu rekli da ih nemaui negho szem morala sz kaptoloma szedem szto raniszki poszuditi, a drugde nigder ne mochi dobiti. A od mikchevechke sziume ieszem dala pet szto raniszki i sz plachnemi (?) goszpe maike ieszem morala dati chetiri szto raniszki. Tak szami morete sznati da szem morala teh teh (!) szveti da neszem mogla drugde dobiti. Proszila szem sza teh triszto raniszki goszpona mesztra. I szada odghovora nemam, a sztibreni peneszi ne budu nigdar szvi szteriani. A kak szem vam i pervo pizjala da me ie i pri sztibrenom terianiu i pri dohotkeh osztavil, kakti Bogh szna kai [j]e togha vane osztavil. A on mi sze ne da ni na ochi da bi mi povedal gdo ie duszen i gdo ne.

Sza med ieszem vam i do vesza obsznanila da mu ne chena chivniena, negho veszda o Treh Kralieh bude, ali ne mochi sznati po chem bude. Ni novcha neszem vu niegha prijela, trideszeti i szedem chentov ga ie. Ia ne sznam bi li bolie guldinare szveti da ovde pri nasz na chelom idu, ali peticze po szet⁶⁶ groszi. Povedaiu da szu guldinare vu Putuiu preszvali da na chelom idu, tak sze boim da budemo morali nie szveti. I szaradi kionszke⁶⁷ prodaie ieszem vam obsznanila da ne nieden vech prodan, negho szamo szelenchec mali sza dvaiszeti i dva raniszka i petnaiszt groszi. A baisz hoche koteri goder dan poghinuti, a vranchiu ieszu sze kerticze napravile i kaszlie. Ne sznam ie li mu keh bude ka li (?) od kertich. Chinim gha sz Adraszichem vrachiti.

Drugghu posztu vam obsznanim kak bude sza haidinu kai mi pizete da vam neszem obsznanila. To szem vam obsznanila kuliko ie gde kolov. Ovde vu Turniszchuiu ieden kup bil pak dvanaiszt voszov par mu, ali i te kup morala szem chivniti szmlatiti ar sze ie bila pochela topiti. On ie dal oszemdeszet merich menie dve. Vu Konchine ieszu kupi tri. Oni budu s mirom sztali ar ie bolie szuha haidina bila. A Tomaszevche moram chiniti mlatiti. Lovasze one dobre ieszem sz davnia odpravila, ali [j]e i Lacko malo bolszi i sz niegha nikai ne bude.

Ia doma boszichium szama. Rada bi bila iszla na Novi Mafrov (!), to ie sztraszno blato bilo pak sze ie pomersznulo; niti derszi niti prepada. Bili bi mi sze konij na szlo deli. Naiti [i]m ne po volie ne szem doszla, iahati sze neszem ufala. Pop ov ide Szvetomu

⁶⁵ Gulden, prvotno zlatni novac koji je kovan na području sjeverno od Alpa po uzoru na firentinski zlatnik. Od kraja 15. stoljeća kovan je talir kao srebrni novac iste vrijednosti kao i zlatnik. Od sredine 16. stoljeća kovan je srebrni rajnski gulden (*florenus*, skraćeno *fl.*, od 18. stoljeća prema mađarskomu naziva se *forint*) od 60 krajcara.

⁶⁶ Vjerojatno *szest*, šest.

⁶⁷ Vjerojatno *koinzke*, konjske.

Kriszu⁶⁸ na faru tak mi obsznanete, moia dragha duszicza, kak sza faru bude. Sza veszda nemam vam nikai obsznaniti vech, negho Bogh mi vasz dai szkoro vu dobrom szdraviu videti.

A ia osztaiem vasha moia dragha duszicza

verna tovariszicza do szmertí moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchiu
na Sztefanie

[*Adresa na omotnici:*] Perillustri ac G[ene]roso Domino Francisco Antonio Chernkoczy de Chernkocz Vice Comiti Co[m]it[at]us Varasdinensis, Sacrae Cesar[ea]e Reg[ia]e Ma[ri]e Corporalis Militiae Banalis Capitaneo et Campi Vice Colonello et Domino mihi Dile[cti]ss[im]o

Petovium,

Graetium,

Viennam⁶⁹ ad Collegium Hungaricum

⁶⁸ Vjerojatno je riječ o Svetom Križu Začretju, iako u sastavu općine Budinščina također postoji naselje Sveti Križ.

⁶⁹ Jedan od poštanskih putova od Varaždina i Zagreba preko Ptuja do Graza. Prema knjizi Andreja Hozjana o poštanskoj službi i poštarima kontinentalne Hrvatske, bila je to krajiška vojno-poštanska veza ustanovljena u 16. stoljeću kako bi povezivala Varaždin i Graz u kojem se je nalazilo sjedište Dvorskoga ratnoga vijeća. Sredinom stoljeća djelovala je i veza između Zagreba i Graza s postajom u Svetom Križu Začretju, a kasnije je ulogu te postaje preuzela Krapina. Služba je djelovala sezonski od proljeća do jeseni. Tijekom 17. stoljeća, jedino je ta veza, za razliku od drugih koje su se nalazile u privatnim rukama austrijske obitelji Paar (koja je poštu na području Ugarske i Češke držala kao nasljedno obiteljsko pravo), radila po načelu vojne, neprofitne djelatnosti, što je podrazumijevalo i zabranu prenošenja privatnih pisama i pošiljaka. No, može se pretpostaviti da su poštar službenim pošiljkama pridavali i privatnu korespondenciju. Stalne zemaljske krajiške pošte nalazile su se u Varaždinu i Krapini, gdje su djelovali poštanski službenici koji su pisma prenosili između ostaloga i do Ptuja. Pisma Elizabete Barbare vjerojatno su putovala najprije do Varaždina, a odatle su bila odašiljana preko Ptuja do Graza i Beča. Zbog spora oko zemaljske pošte u Varaždinu između obitelji Paar i štajerskih zemaljskih staleža, od 1695. do 1703. godine, u Varaždinu su istodobno djelovala dvojica poštanskih majstora, i to tako da je jedan djelovao u službi štajerskih staleža i prenosio vojno-krajišku korespondenciju, a drugi je u službi obitelji Paar prenosio isključivo privatna pisma. Kasnije je cijela pošta u Varaždinu prešla u ruke obitelji Paar, a financirali su ju štajerski staleži. Paarovi uvode svima dostupan prijenos pošiljaka uz određenu novčanu naknadu. Početkom 18. stoljeća uspostavljena je i nova veza između Zagreba i Varaždina.

Szewsza moia poriszna dauamie
preporuckena moia dragha duszica
iaszem prijela list z porurice
en dan pre zremi dyati raszumpise
m szauisze dobro szdranie boghuan
ie inaddie porurdi iaszem iszmor
m zoficum tuala boghuu dobro
szdrana iandouu posteu neszem prijela
oduas listra moia dragha duszica
szandarie pad na nehorere postre
szaszpal ituam neszem denesz riedan
pizata arnaszem prilik imela negho
denesz dua riedna iszemnam pizata
iszaszue obszanila hidiszem natinech
mogla iszaradi meda tu hidiszue uszida
szarem szrahem iszem pauka poszlala
gore damu chenu chiune koiqgha isza
da oghor ne niuam nifidi nesznam
obsznaniri pochemga budu plachali
naszaghajq chanzou obrideszari iszedem
szuiszq chiudimo dazeh naszek postou
oghor ne tati dughia porurarie oberesza
szaro neszem mogla niegha poszlari
sza penezq iszaszue hidiszqere sznari
iszemnam denesz dua riedna poliszem
obsznanila szaroznam ukouom nifidi

Pismo Elizabete Barbare supругu Franji Chernkoczju iz Novoga Marosa nepoznatoga datuma
(HR-HDA-726-OJV, kut. 19, c 1682.)

niskai pd rogha ne obsznaniviem
ufaruchiszq d'audyja uurafig d'os'el
z'elisz d'os'el tulidaiszq moia dragha
duszcza szaurucza m'oram nam obsznan
zi damija andr'aszczek szudal' dragha
neghe urachiti neghoszumi na falit
praszcz'ogha d'ouasz m'aszcz'ia r'aszczem
gha kniemu postiliala onmij' ob'achal
dragha hochq chasz d'ua r'iqd'na szurach
ti' sza gasz para k'adimi p'iszcz' dragha
nai szuam knan iaszcz'ogha id'ouasz da
szudal' r'asz m'iszcz'iq ob'achal d'ko n'aszcz'ia
d'oueli da p'evuo id'q s'iriszcz'uzq szaradi
op'raue uaszq d'raghomij' q'liuri sz'pra
uogh' szarada d'ad'amiq r'asz p'ovoliq
aszaradi m'entencza d'ragh'ouaszq
p'eporuchiam armiq r'aszko d'aszcz' d'riu
gh' goszcz' na p'raut'ia d'uzci b'arszian
sz'ch' m'entencza isz p'rauem gh'ium jem
gum'q naniszad'iu dia n'ogha ni szul
nogha szul'ina d'ob'ogha n'omam negho
moia dragha duszcza d'ragh'ouasz p'rosz
im d'kom' budcz' k'upud'li b'arszian
d'ad'imi ouaszq far'q k'achouaj' ona
k'erp'icza gosz'pon b'rad' p'arachic or'quam
obsznaniti k'aszcz' szouq ona far'ba d'holibi
p'ash n'omogli d'ob'iti ouaszq far'q r'asz
mi r'aszne far'q k'up'ete d'rieq r'oszn
boh'q far'q n'gh'ubi n'gh'o iouf d'ep'lieni
d'uzs'ionuaj'ie p'ri sz'loch'ocz' szaradi k'ian

Pismo Elizabete Barbare sup'rugy Franji Chernkocz'ju iz Novoga Marofa nepoznatoga datuma
(HR-HDA-726-OJV, kut. 19, c 1682.)

H

piszcepmi dawany naci obznanam kuliko
 zhisz nikt imam duade szari jodpu ali sici
 szu jado szuvarianq waki dughuu darsz qd
 aioch qd imil treba duadq szari akonabi
 kiozaru wistq szaro aho budarq niz kuyu
 asi guduasze waki dragho szatalo kot
 chelo karszno szaherlich naitibi ia
 raiissi imela szaherlich ar dusaq rarpzi
 akonasz nebi dragq szatalo negho
 sz kune kiozbi do kuyplauda waki
 moia dragha duszica aniemu kuy paze
 londinghe nam ohinin nasz uawaci negho
 mijel szuwp gha szkofiuma naszatalo
 uye szumi gha gorzppm byat padechic
 dyq sztrawicze dlati alimigha rone
 dosza dragha namaiu wicigha namo
 rem do bity nighdaz negho moia dragha
 duszica rorughu kuy paze aho budarq
 priliku imeli poszlati pperno naki
 szami doidarq ragha poszlicze aho
 ne ragha szami donaszarq iochegha
 eri sztrawicze fale dragho wisczar
 namam szaszada obznaniti negho
 boghuam dai nasz frowom uu do brom
 szorawiu sznam doizi naszemu iaszowiz
 od moiq sztrawq szliuszbu pperporuchq
 rz dia oszwarim uasza moia dragha
 duszica

uerna wouarusica
 do smeryi moie
 Elisabethe Barbare

piszcano nanouom
 Lmawofu onuszoboru
 Porzech kibralikuechey

Pismo Elizabete Barbare supruhu Franji Chernkoczju iz Novoga Marosa nepoznatoga datuma
 (HR-HDA-726-OJV, knt. 19, c 1682.)

Lexillustri Serenissimo Domino Francisco
Cherkoczy de Cherkoc, Reichs Raths
Vasabdiem Vice Comiti, Sui. Res. Reg. et
Vice Colonelis, et Regalis Compagnie
Bovarum Capitanei. et Domino Fratri
Luceo Colendissimo.

Vienna
in Plegio patrio.

*Pismo Elizabete Barbare supruhu Franji Cherkoczyju iz Novoga Marofa nepoznatoga datuma
(HR-HDA-726-OJV, kut. 19, c 1682.)*

1.1.5

Novi Marof, o. 6. siječnja [1694.]⁷⁰

Elizabeta Barbara piše suprugu o prodaji meda i brizi za konje te naručuje materijal za izradu mentena.

Szliuszba moia poniszna da vam ie prepourchena moia dragha duszicza.

Ia szem prijela liszt po Iuricze on dan pre Tremi Krali. Raszumela szem sza vasze dobro szdravie, Bogh vam ie i na dalje potverdi. Ia szem i sz moiem Toficzum hvala Boghiu dobro szdrava. Ia na ovu posztu neszem priela od vasz liszta, moia dragha duzszicza. Szandar ie pak na nekotere poszte szaszpal.

Ia vam neszem denesz tieden pizala ar neszem prilike imela, negho denesz dva tiedna ieszem vam pizala i sza szve obsznanila kai szem naivech mogla. I szaradi meda tulikaizze veszda k Trem Kraliem ieszem Pavka poszlala gore da mu chenu chivne koiegha i szad oghor ne nit vam nikai ne sznam obsznaniti po chem ga budu plachali. Naszegha ie chentov trideszeti i szedem. Szvi sze chiudimo da teh naseh poszlov oghor ne tak dughio. Petrek ie obeteszal szato neszem mogla niegha poszlati. Sza penesze i szve kai szelete sznati ieszem vam denesz dva tiedna po lisztu obsznanila. Szato vam vu ovom nikai od togha ne obsznianiuem ufaiuch sze da vam ie vu ruke doszel te liszt. Tulikaizze, moia dragha duszicza, sza vrancaza morem vam obsznaniti da mi je Andraszich szvalil da gha neche vrachiti, negho szu mi nafalili Praszenszkogha lovasz-mesztra tak szem gha k niemu posziliala. On mi je obechal da gha hoche chesz dva tiedna szvrachiti. Sza Gaszpara kai mi pizete da gha nai szovem k nan (!), ia szem gha i do veszda szvala tak mi sze ie obechal ako ne szvali ar veli da pervo ide Kriszevcze.

Szaradi oprave vasze dragho mi je chiuti sz pravogha szercza da vam ie tak po volie, a szaradi mentenicza dragho vam sze preporuchiam ar mi ie teszko da szve driughe goszpe napravliaiu szu barsiunszke mentenicze i sz pravem ghiungem gumbe naniszavaiu, a ia nebogha ni szvilnogha szukna dobrogha nemam. Negho, moia dragha duszicza, dragho vasz proszim ako mi budete kupvali (!) barszuna da bi mi ovakve farbe kakova ie ova kerpicza. Goszpon brat Patachic ote vam obsznaniti kak sze szove ova farba. Ako li bi pak ne mogli dobiti ovakve farbe tak mi roszne farbe kupete ar ite roszni bolie farbe ne ghiubi, negho i ovf cherlieni, a visziovati je pri szlocheszt szaradi kiun⁷¹.

⁷⁰ Godina nastanka pisma temeljena je na odgovoru na ovo pismo Franje Chernkocija dana 23. siječnja 1694. godine.

⁷¹ Vjerojatno *kuna* u smislu krzna kune.

Piszete mi da vam nai obszanim kuliko ih ie. Nih imam dvadeszeti iednu, ali kai szu iako szkvariene tak dughiu derszech, a ioche bi mi [i]h treba dvadeszeti ako ne bi koteru visze. Szato ako budete nie kupu, ali budvasz tak dragho sztale kot chelo kerszno sz gherlech, naiti bi ia raiszi imela szgerlech ar dusze terpi. Ako vasz ne bi drasze sztalo negho te kune koie bi dokuplivali tak, moia dragha duszicza, nie mi kupete. Lodinghe vam chinim naszvavati, negho mi je szjutogha szkofiuma neszta-lo. Vre szu mi gha goszpom(!) brat Patachic dve sztrenicze dali, ali mi gha i to ne doszta, a vec gha nemaïu niti gha ne morem dobiti nighdar. Negho, moia dragha duszicza, totu gha kupete. Ako budete priliku imali poszlati pervo nek szami doide-te ta gha poszliete, ako li ne ta gha szami doneszete. Ioche gha tri sztrienice fale. Drugho nisztar nemam sza szada obsznaiti, negho Bogh vam dai na szkorom vu dobrom szdraviu k nam doiti. Naszemu ieszovite⁷² od moie sztrane szliuszbu prepo-ruchete, a ia osztaiem vasha moia dragha duszicza

verna tovaruszicza do szmertï moie
 Elizabet Barbara Gereczy

Piszano na Novom Marofu
 onu szobotu po Treh Kralieh vecher

[*Adresa na omotnici:*] Perillustri Generoso Domino Francisco Chernkoczy de Chern-kocz, Inlyti Co[mi]t[a]tus Varasdien[sis](!) Vice Comiti Sac[r]ae Ces[are]ae R[egia] q[ue] [Maies]t[is] Vice Collonelo, et Corporalis Companiae Banalis Capitaneo isti Domino Fratri⁷³ meo colendiss[im]o

Vienna

In collegio Croatico⁷⁴

⁷² Riječ je o Baltazaru Chernkoczju, Franjinu polubratu, isusovcu.

⁷³ Moguće je da je pismo Elizabete Barbare poslano u pismu Batazara Patačića koji tako adresira Franju Chernkoczja ili je riječ o pogrešno priloženoj omotnici pisma u arhivskom građivu.

⁷⁴ Hrvatski kolegij u Beču bio je odgojno-obrazovni zavod osnovan 1624. godine u Beču s ciljem uzdržavanja i školovanja svećenika Zagrebačke biskupije tijekom studija na Bečkom sveučilištu. Tu su se uz plaćanje školovali i uzdržavali i plemići, njime su ravnali kanonici, a kolegij je raspušten tijekom vladavine Josipa II.

1.1.6

Turnišće, oko 2. veljače [1694.]⁷⁵

Elizabeta Barbara piše suprugu u Beč o gospodarenju na posjedima u Turnišću, Konjščini i Zaboku: prijevozu i prodaji vina, pripremanju vinograda i vršidbi žita. Spominje također i davanje župe u Turnišću novomu župniku.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia szem prijela liszt vasz, moia dragha duzszicza, kogha szte mi goszpodina Keglevicza⁷⁶ lisztu poszlali, sztoprav tork. Dragho mi je sznati sza vasze dobro szdravie, moia dragha duszicza. Bogh vam ie i nadalie potverdi. Ia szem i sz moiem maem hvala Boghiu dobro szdrava, ali ioehe ni ne hodi szam niti govori niti ne bu togha tak naglo.

Sza delo morem vam obsznaniti moia dragha duszicza da szem chinila sz pocheszara devetero vino Szagreb szapremiti. Ov tieden koi nasztane sz Konchine szbornobi rada devetero genuti Szagreb ako sze szaniak ne raszmeche ar ie pochel iuk puhati. Leda ie puno navoszeno ovde i Konchine. Szuszumberku⁷⁷ ie gnoia ie navoszeno cheterdeszet voszov, isz Tiurniszcha⁷⁸ na Bisztriczu petnaiszt voszov. Ako bude szaniak terpel vechgha bude voszil iednom i drughom mesztu. I Szimunachi gha ie voszil k Radoichiu. Dreva prochev pripravliaiu kai [j]e treba k sztaniu; naimre ovde vu Tiurniszchiu ie doszta treba. Vu Szaboghk (!) poidem ov i drughi tieden gledat ar tam to tak delo hodi ar ie Petrek do koncza na teszkom. Bogh szna ie li osztane, ali ne. Betegha mu ne mochi sznati ar mu ie sz iedne noghe.

Vu Konchine ie szito szverszeno, ali gha ie do koncza malo doszlo koiegha ne vech negho poldrugho szto merich. Haidine sze ioehe kakti vu Konchine szaidu ar moram chiniti mlatiti ar topline ne szmeti chakati sz nimi; neszu do koncza bile suhe. Ieden

⁷⁵ Pretpostavljene godine nastanka pisma temeljem njegova sadržaja i odgovora Franje Chernkoczija na isto dana 13. veljače 1694. godine.

⁷⁶ Petar Keglević (o. 1660.-1724.) bio je banki namjesnik, veliki župan Požeške županije, sudionik u protuosmanskim ratovima koji se je posebno istaknuo za opsade Beča. Nosio je titulu kraljevskoga savjetnika, a grofovski naslov dobio je 1687. godine. Bio je sudionik više povjerenstava za razgraničenje i uređenje granice s Osmanskim Carstvom te je obnašao više vojnih zapovjednih dužnosti na pograničnim područjima. Suradivao je sa zagrebačkim biskupom Emerikom Esterházyjem, osobito tijekom Sabora 1712. godine i donošenja Hrvatske pragmatičke sankcije, nakon čega je napustio dužnost bankokoga namjesnika. Bio je pokrovitelj franjevačkoga samostana u Krapini, u čijoj je crkvi i pokopan.

⁷⁷ Vjerojatno imanje na području današnjih naselja Sušobreg i Gornji Sušobreg.

⁷⁸ Turnišće, obiteljski posjed, danas mjesto u sastavu općine Konjščina u Krapinsko-zagorskoj županiji. Postoje i druga dva istoimena naselja na području Krapinsko-zagorske županije. To su Turnišće Klanječko i Turnišće Desiničko. No u ovom slučaju, a temeljem sadržaja ovdje objavljene korespondencije, sigurno je da je riječ o Turnišću na području grada Konjščine.

kupich koi je naimenszi bil chinila szem gha szmlatiti. Dal ie pedeszet merich. Veszda chinim drughogha mlatiti. I tak szu miszi sztraszno povszud⁷⁹ vudrili na kupe. Szob budem chinila mlatiti vu Konchine i Szaboku ar marha nema kai ieszti ar polek haidinicze bi poghinula. Ia bi rada bila szaderszala szve kupe doklam bi szami bili doszli ar sznam da vam ie szuprot volie da sze kupi naglo mlate, ali drughak neszem mogla chivniti. Konie moram szveti isz [Sz]aboka ar ie szeno na malom. Vranczu hvala Boghiu prehaia, vre mu ie kruto malo i baisz ie osta(l). Koni szu szvi hvala Boghiu dobro szdravi i tuszti. Na szredniem marofu ie szeno szve sz mirom ar ne smem konie gore posztaviti ar ie szima velika; bi premledneli od szime i sztari bi poghinul.

Sza vinograde rhachi[n]szke ka szte mi pizali ieszem Ianusza proszila. Vre ne sznam ie li opravlia kai ali ne, ar mi nikai ne obsznani. Po niegha ieszem posziliala, ali ne hotel doiti, negho mi je poruchil da mora iti na Novi Marof odunut Kriszevcze, sz Kriszevech na Biszak. Vre vezda szandar szami sznate da Ianusz ima ofichiju na Novom Marofu tak vre vezda ne bu moghel nam szliusziti. A mene neszte nikai uputili sza te vinograde kotere bi radi imeti i kak bi treba chiniti tak chiudo bude ako ne osztanemo presz nih za ovo leto.

Te iszti pop koiemu szte faru obechali hodil ie szim, ali me ne doma naszel ar szem bila pod Belum, a denesz tieden bil ie szim doszel. Niti me ne doma dochakal, negho mij (!) liszt napiszal proszech te fare. Vu tom lisztu me proszi odluchka ar mi je Dukvachki pizal polek niegha. Tak me Dukvachki proszi vutom lisztu i daa(!) bi vam gha preporuchila. Tak vam gha ia vezda preporuchiam i to vasz dragho proszim, moia dragha duszicza, da bi mu kolatoriju poszlali kak naibersze morete ar ie teszko fare presz popa. Vu tom lisztu kogha szem Dukvachkomu odpiszala tak szem [m]u rekla szamomu naszad szim k mene doiti da me onda ne doma naszel. Vech vam vezda nemam nikai obsznani ar szem vam po goszponu bratu Patachiczu i sza med i sza vsze obsznani, negho sze sza Bogha szkoro dimov pachete vre szkoro meszechi pet bude kai szte sz domu. Na ovu posztu i szada neszem prijela liszta od vasz. Ia vam budem na szvaku posztu pizala, vu tom szeghiurni budete. Moia dragha duszicza, goszponu bratu Patachiczu i szesztre⁸⁰ i naszemu ieszovite⁸¹ szliuszbu od moie sztrane preporuchete pak vasz na szkorom, moia dragha duszicza, szelieiem⁸² vu dobrom szdraviu videti. A ia osztaiem vasha, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchii
onu szobotu pred Szvechniczum

⁷⁹ *Posvuda.*

⁸⁰ Terezija Gereczy, suprug a Baltazara Patačića, mlađa sestra Elizabete Barbare, u korespondenciji ju oba supružnika oslovljavaju *gospa sestra* ili *gospa sestra Patačićka*.

⁸¹ Baltazar Chernkoczy, mlađi polubrat Franje Chernkoczija.

⁸² *Želim.*

1.1.7

Turnišće, 7. veljače [1694.]⁸³

Elizabeta Barbara obavještava supruga Franju o napretku izgradnje kuće u Zaboku te o požaru na imanju u Tomaševcu. Piše mu o novom župniku i sluzi, izvještavajući ga ujedno i o gospodarskim radovima i lovu.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia szem chvera prijela lisz od vasz, moia dragha duszicza. Nai drasze mi [j]e sza vasze dobro szdravie sznati, Bogh vam ie i na dalje potverdi. Ia szem i sz moiem maem hvala Boghiu dobro szdrava. Veszda chvetertek ieszem hodila Szabok. Onde ie drugha szve dobro, negho szamo kai Petrek i szada ni sz posztelie ne more i Bogh naibolie szna bude li moghel gda tak kak ie moghel ar sze boim da mu sze hote kolenu szile szkerchiti.

Ona hisza koia ie polek palache ne more szaradi pechi biti gotova ar vezda ne more pechi delati. Dreva ie nekuliko napravlieno, ali gha ne mochi sz gore premiti ar ie ledveno. Ne more sze marha derszai, a sznegha nikai ne. Haidina ie szva tam szmlachena, ali je vech nikai ne doszlo, negho pedeszet merich. Szobni kup ie tam szmlachen i nie ne vech ne doszlo, negho pedeszet merich. Veszda pszenichni kup mlate, ali bi miszi szvegha poiele i tak szu nvogho⁸⁴ kvara chvinili. I bude morati szve szmlatiti pred temi neszrechnemi miszi. Gnoia ie szedemnaiszt voszov vinogradom szapeliano. Chigla pol oszmo szto ie tam szapremlieno.

Sznochka ieszem nebogha isz [Sz]aboka doszla. Tot szem neszrechne głaszi naszla da ie Tomaszevchek ona nova hisza i sz piniczum poghorela chetertek. Kati (!) szitek kai gha ie goder na nahiszu bilo on ie vez szpreszel, a naimre haidina ar ie ona szva szmlachena bila kai [j]e mokra bila ter sze iu (!) szuszila. Vino szu vendar na te Boghe oteli. Denesz budem tam posziliała gledat vre szvegha, a ono sztanie koie ie i pervo bilo ono ie szve osztalo, Bogh dobri je chiuai (!) ar ie sztraszno velik veter bil chetertek. Povedaiu da ie Szimunachi vez obgorel, a sz pechi sze ie vuszghalo te hisze.

Isz Szaboka ieszem morala konie szveti ar ie szeno vre pomalo bilo. Na sztale ie ioche szve sz mirom pak szaradi marhe morati je szmeriti. Szaradi onogha Mihoka pizete mi; on ie ioche szegha leta vumerl pri Orszichiu⁸⁵, a Gaszpar on ie ieden chigan. Negho szu mi iednogha nahvalili i doszel ie k mene. Veszda naipotlem ie pri Ratkai Szighmudu⁸⁶ tri leta szliuszil i mene sze sztanovito dopada. Da bi sze lisztor sz Im-

⁸³ Pretpostavljena godina temeljem sadržaja pisma i onih koja mu slijede.

⁸⁴ *Mnogo.*

⁸⁵ Vjerojatno Antun Oršić, barun i sudionik Rata za španjolsko nasljeđe (1701.-1714.), koji je poginuo kao pukovnik ličkih krajišnika 1706. godine.

⁸⁶ Sigismund Ratkaj (*Rattkaj*) (1660.-1702.), kraljevski komornik i pukovnik Đakovačke krajine.

bricum moghel poghoditi doklam vi doidete ar onda bude Imbricza poliegle hodil nek vezda hodi. A konij koi szu Imbricze v rukah ieszu tuszti, a Lachkovi szu szlocheszti. Veszda su szvi Konchine. Na szredniem marofu szeno ie sze sz mirom ar tam kion ne szmeti posztaviti doklam ova szima sztoi.

Te novi blebanusz (!) ie hodil k mene. Mene sze dober chlovek vidi i vech raszme negho te pervi. I povedala szem [m]u kak szte mi rekli, a vam ie vre dvakrat piszal, ali szam ob szebe ne szmel ovde osztati, negho szem biskupu⁸⁷ piszala kak me ie i szam proszil, da szte iu niemu nakanili dati. To szem piszala tak da nai niemu dopuszti szim iti fare szliuszit. Tak mu ie piszal gosz[*podin*] biskup da nai taki ide szim fare szliuszit i da nai fare szliuszi doklam kolatoriju dobi. Negho vam sze poniszno preporuchia da bi mu kolatoriju poszlali ar nekai szaradi szetve bi mu bolie bilo da bi pervo pvelian⁸⁸ bil ar sze i tak ruszti te pervi da bude szve szam szel. On ie tak iaalen (!) chlovek da ne bi rad ni pechi visze osztaviti da bi moral. Tak vasz i ja dragho proszim, moia dragha duszicza, da mu tu kolatoriju poszliete, a fratra neszem mogla dobiti ar szu sze raszizli kruha proszit. Tak szem ia ovak chvinila vre ne sznam bude li vam po volie. Denesz tieden ie ovde pri mene bila goszpa Patachic Laszlovicza⁸⁹ i ona mi gha ie sztraszno preporuchala. Na Szvechniczu ie szliuszil pri chirkve tak szu mu Cherkoczi (!) Gaborovi⁹⁰ govorili da szakai ne ide tam volie iszkat. Mene ie pital ie li mu treba tam iti, ia szem [m]u rekla da mu ne treba ar i on pervi ne tam hodil. Tak mi obsznanete moia dragha duszicza kak ie treba chivniti. I tak vam sze brat⁹¹ szrdi na me. Goszpon brat Patachic bud[u] vam sznali povedati szrok szakai sze szerdi.

Ov tieden budem chinila Tomaszevche loviti. Ieszem bila nakanila Szaboku loviti pak da mi je od vasz liszt doszel da sza biskupa nai ne szabim, tak szem Tomaszevce ober-nula ar ie onde naivech mochi szern dobiti. Po szpanisz bonte⁹² i po tu ladichiczu hi-ochiu szutra poszlati. Drugho nisztar nemam takovogha obsznaniti. Bogh mi vasz dai, moia dragha duszicza, na szkorom vu dobrom szdraviu videti, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza, verna tovaruszicza do szmertu moie

Elisabet Barbara Gereczy

Piszano vu Turniszchiu
szedmi dan februara

⁸⁷ Aleksandar Ignacije Mikulić od Brokunovca (1650.-1694.), najprije kninski a od 1688. godine zagrebački biskup. Godine 1690. sazvao je biskupijsku sinodu. Bio je pokrovitelj i promicatelj umjetnosti i kulture. Iste je godine otkupio knjižnicu J. W. Valvasora te je za potrebe Metropolitanske knjižnice 1692. godine sagradio zgradu ispred katedrale.

⁸⁸ Vjerojatno *upeljan*, tj. uveden u službu.

⁸⁹ Vjerojatno je riječ o Barbari Katarini Vragović od Maruševca (umrla 1715.), drugoj supruzi Ladislava Patačića od Zajezde – Baltazarova brata, pokroviteljici pavlinskoga samostana u Lepoglavi.

⁹⁰ Gabrijel Ladislav Chernkoczy (o. 1662.-1695.), mlađi brat Franje Chernkoczyja, sin Elizabete Barbare Berislavić i Ladislava Chernkoczyja. Najprije konjanički podkapetan u Koprivnici, kasnije kapetan i podpukovnik u pukovniji Makar. Gabrijel Chernkoczy bio je oženjen Anom Suzanom Oršić od 1687. godine kao njezin treći suprug, s kojom je imao djecu Vuka Ladislava i Izabelu, koji su oboje umrli u dječjoj dobi.

⁹¹ Misli na gore navedenoga Gabrijela Chernkoczyja.

⁹² Vjerojatno iskrivljeno od njem. *spanische wand*, paravan.

1.1.8

Turnišće, 12. veljače [1694.]⁹³

Elizabeta Barbara ukratko javlja suprugu o posjeti, primljenoj kolatoriji te o divljači poslanoj sestri.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia vam veszda na kratkom pizsem. Szrok ie ta da mi je sztoprav veszda glasz doszel da budu szutra kolija othaiala. Pak ie ovde pri mene Orszich i brat vam i Voikovich⁹⁴; sz Varoszdina idu pak mi ne naredno pizati. Poszutra obilneie hochiu sza szva obsznaniti.

Prijela szem liszta vasza obodva rasz onogha kogha szte mi po liudeh goszpona brata Patachicza pizali. Dragho mi je sza szdravie vasze, moia dragha duszicza, chiuti. Bogh vam ie i na dalje potverdi. Ia szem isz moiem malem hvala Boghiu dobro szdrava. Pop ie ovde, ali mu neszem kolatoriju dala. Niti ne szna sza niu niti mu ie ne dam doklam ovi liudi ne raszidu. Moia dragha duszicza, goszponu bratu Patachiczu i szesztre szliuszbu ponisznu od moie sztrane preporuchete ter ie szaliem iednogha szerniaka. Rada bi pizsala, ali chasza nemam. Iszprichajte me pri nie, a ia sztaiem vasza, moia dragha duszicza,

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Pizano vu Tiurniszchiu
dvanaiszti dan februa[ra]

[*Adresa na poledini:*] Ta liszt da sze ima dati moiemu draghomu goszponu poglavito-
mu i dobro roienomu goszponu Cherkoczi (!) Ferenczu vu nihove poglavite, a mene
draghe ruke, doisztono

⁹³ Pretpostavljena godina nastanka pisma temeljem sadržaja onih koja mu prethode i slijede.

⁹⁴ Nije jasno je li riječ o Ivanu III. Vojkoviću ili jednom od njegovih sinova, Franji ili Nikoli.

1.1.9

Turnišće, 14. veljače [1694.]⁹⁵

Elizabeta Barbara javlja suprugu o napretku njihova sina te ga obavještava o ulovljenoj divljači i izradi svojega mentena. Piše također o susretu novoga župnika i Gabrijela Chernkoczyja te o početku radova u vinogradu i prodaji vina.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia szem priela k iednu wasza dva liszta, moia dragha duszicza. Vu petek iednogha pravo koi [j]e imel doiti na ovu posztu, a iednomu szu vre tri tiedni minuli kai [j]e pizsan. Sz obodveh szposznavam da vam, hvala Boghiu, dobro szdravie szliuszi kai mi [j]e naidrasze chiuti. Bogh vam ie i nadalie potverdi! Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava i szmoiem malem, ali mu sze neche ioehe ni hoditi niti govoriti, negh szve raszme kai mu goder gdo reche. Negho ie iako ferfantaszt pochel biti da mi sze prevech vidi nieghove pameti. A szubi nema, negho szamo iednogha.

Po goszpona brata Patachicha liudeh ieszem evam(!) pizsala, ali na kratkom ar mi neszu kakti nihan (!) liudi dali sznati gda budu othaiiali, negho vecher, a iutro szu othaiiali kakti szem po nochi tam poszlala i liszt i szerniaka. Niegha posziliam szesztre koie od moie sztrane szliuszbu preporuchete ar szem chinila loviti ofv tieden dva dni vu Tomaszevche. Ta dva dni ieszu vlovili pet szern i tri szaicze. Iednu szernu gore szaliam, a drughiu vu tork hochiu gosz[*podinu*] pizskupu (!)⁹⁶ poszlati, a sztemi drughemi ne sznam kam hiochiu obernuti. Goszponu mesztru⁹⁷ bi rada iednu poszlati, ali ne sznam gdi ie i gde bude fanszenkuval (!). V ove drughe dneve ieszem vu (!) obernula sz lovom na lizicze ar i[h] je tam nvoszina,⁹⁸ ali i sada ne sznam kai szu dobili. Tak szmo of tieden i lov dokonchali. Negho sze hochemo vinogradov prieti pak da bi sze do koncza odpusztilo kai bi szobi szeiali, a szaninech ie preszel do koncza. Vinogradi rhanchinszki⁹⁹ ieszu szasztavlieni. Obsznaniti ne sznam chiszu (!)¹⁰⁰ szve. To sznam da sztarogha valpota ie, negho Ianusza sze nadaiem tak mi on bude sznal bolie povedati ko ie bil doszel k tomu vremenu da sziu sze szasztavliiali. Denesz tieden vam hiochiu vu tom biolie obsznaniti.

⁹⁵ Pretpostavljena godina nastanka pisma temeljem sadržaja onih koja mu prethode i slijede te osobito s obzirom na informacije o djetetu Kristoforu.

⁹⁶ Aleksandar Ignacije Mikulić, biskup zagrebački.

⁹⁷ Juraj Plemić, protonotar Hrvatsko-slavonskoga Kraljevstva.

⁹⁸ Vjerojatno *množina*.

⁹⁹ Vjerojatno zemljišni posjed na području današnjega naselja i općine Hrašćina u Krapinsko-zagorskoj županiji.

¹⁰⁰ Vjerojatno *čiji su* (sve).

Spanisz bonte ieszem chele priela i ladicziczu goszpodina prepuszta. Szpanisz bont i ladicziczu ieszem taki poszlala na prepusztu koie ie szve chelo szapeliano. I szukno ieszem priela sza koie vam lepo hvalim. I onem koi szu szbirali ar mi [j]e do koncza farba dragha. Sza szpravu i szada ne sznam hiochiu li szrebernu ali szlatu deti, negho sze goszpe maike k szebe nadeiem ar budu pri mene fanszenkuvali tak kai goder oni przsude kakva sze bude przszoiala, takvu verszem. A vu tom nikai ne dvoite da bi gha sznaszno napravila ar sznam da mi sza ovu szimu malo bude hasznel ta[k] gha budem szve polahko napraviala ar szem sze kvanila. Vu kersznu ieszem sze pregledala. Sztimala szem da szu malovina; tot szu sze szami herpti. Negho imam lietoszneh liszich kai szu pervom lovu vlovili tak nie hochiu taki chimbu poszlati. Konche bude friszko kerszno ne bude od molov sziedeno. A gerlech imam sza doszta. A lodinghe ob[a] dvoie ieszu ghotovi i szabola taszkami. Nikai im ne fali ar szem potlam dobila tuliko szkofiuma kai gha ie doszta bilo.

Sza vino sznam da szte prieli liszt moi vu koiem szem obsznaniła kuliko szem isz Konchine vin poszlala. Iedno szem taki chinila pusztiti po dva grosza. Plebanusziu (!) ieszem dala kolatoriu. Vu tork poide sz niu vu Szagreb. Poniszno vam ie szafalil sza niu. Brat vam ie bil ovde, chvera ie otiszel. Ali pred menum nikai ne govovil da bi sze kai vu to pachal, negho me ie pital ieszte li mu dali faru. Ia szem [m]u odghovorila da szte mu iu obechali, a da kolatorie i szada ne, naiti [j]e bila, negho da sze ie nadeiem szaki dan. Negho je govovil niemu szamomu pred temi drughemi da gha neche sza patrona szposznati. On mu ie odghovoril da mu ie szvaki patron koi gha pomore ar da ie novak da nikai nema. Negho sze ie brat vam potehchaval da vam ie chetiri pute pizsal ter da mu neszte ni [j]e[n]krat odpiszali. Moia dragha duszicza, goszponu bratu Patachiczu i naszemu ieszovite szliuszbu od moie sztrane preporuchete. Ia dokaniam ar sze chirkve moram szpravliati. Bogh mi vasz szdraveh derszi, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza do
szmertu moie
Eliszabet Barbara Gereczy

[Ia szem vam sze denesz tleden vu lisztu pohvalila da szem lovasza dobila, ali ne hotel obsztati negho ie otiszel.]

Pisano vu Tiurniszchiu
chetirinaishti dan februara

1.1.10

Turnišće, 20. veljače [1694.]¹⁰¹

Elizabeta Barbara suprugu javlja o zdravlju sina i špana u Konjščini te o pripremi vinograda. Nastavlja priču o župniku i njegovu neuspjehu u Zagrebu te naručuje odijelo za sina i ističe samoću tijekom blagdana.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Seleiem sznati sza szdravie vasze, moia dragha duszicza. Ako ie dobro, Bogh vam ie i na dalje potverdi. Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava, negho moi mali on ie beteszen, ali derszim da ie to szuproti szubom ar mu sze ie ieden pokaszal. Liszta na ovu posztu i szada neszem priela. Ia marlivo vam pizsem szvaku posztu, vre ne sznam ie li primle-te liszte ali ne.

Petrek i szada leszi. Ieden Bogh szna gda oszdraveie. Konchanszki valpot on ie takai na szmert obeteszal. Boim sze da nam onde vinogracko delo hoche szaosztati da ie on beteszen. On ie sztanovito marlivo sza delo szkerbel. Szutra tieden ieszem vam pizsala da vam hiochiu obsznaniti sza vinograde rhachinszke, ali veszda nikai vech ne sznam negho da szu szasztavlieni. Negho Ianusz denesz opravlia sza nie gosz[*podinom*] Draszkovichem.¹⁰² Nasze gorniake ie sziz popiszane odneszel tam. Szutra budem sznala kak pvade. A sz tem novem dvorszkiem nikai ne bilo mochi opravit, a sztari je proszaszni sz ovogha szveta. Tomu Draszkovichiu ieszem poszlala iednu szernu.

Nasz plebanusz szziromah ie hodil sz kolatorium vu Szagreb, a biskzup ne hotel na szamo vasze potverditi, negho gha ie pesziche odpravil naszad, koi vam i szam po lisztu szvoiem obsznaniuie, koi bolie szna kak mu ie odghovoril. Ali vasz proszi, moia duszicza, da naite biskzupu od togha pizsati da vam ie on szam sza to gore pizsal. Fare to nikai ne fali da bude to tak chakalo doklam vi doidete. Negho sza nieghovo goszpodarsztvo naite sze [...]. Szem tomu biskzupu i szernu poszlala ter sza hman.

Moia dragha duszicza, kupete Toficze szobunchec. Vem gha szesztra szebere. Ia szem [m]u gha o Szeszvetah kupila, ali je vre vesz mhan. Veszda vam nemam nikai takovogha obsznaniti, negho szelieiem sza vasz doszasztak chiuti. Szama szem boszichiu-

¹⁰¹ Pretpostavljena godina nastanka pisma s obzirom na njegov sadržaj, a osobito po pitanju župnikove kolatorije i odlaska u Zagreb, što je Elizabeta Barbara najavila u prethodnom pismu.

¹⁰² Nije jasno je li riječ o Ivanu V. Draškoviću (o. 1660-1733.), kasnijem hrvatskom banu i generalu, ili pak o njegovu bratu Petru II., protoosmanskom ratniku i podbanu koji je umro 1696. godine.

ala i szama budem faszenkuala ar Iankiczu na noghe nekai boli ter ne moghiu k
mene doiti. Negh mi sz Boghom osztaite moia duszicza. A ia osztaiem wasza, moia
dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elisabet Barbara Gereczy

Piszano vu Turniszchui
dvadeszeti dan februara

1.1.11

Turnišće, 28. veljače [1694.]

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji u Beč. Javlja mu o načinu na koji je primala njegovu poštu i o gospodarenju posjedima: prinosima žita, točenju vina te brizi o konjima. Javlja mu također o rješavanju spora s podložnicima oko gradnje mlina i zamjene zemljišta te o svojoj svakodnevici.

Szliuszbu (!) moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia szem prijela liszta dva ovf tieden od vasz, moia dragha duszicza, i dragho mi je sznati sza vasze dobro szdravie. Bogh vam ie i na dalje potverdi! Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava i moi mali je pochel oszdravliati. On liszt koi mi je szutra tieden doszel niegha mi je gosz[*podin*] Keglievich¹⁰³ poszlal kogha szte mi oszemnaiszti dan piszali. On mi je na faszenk doszel vu ruke.

Sza Tomaszevcze vam obsznianiuem da ie haidine bilo pedeszet merich. Veszda ie ie tri deszeti merich, a dvaiszeti je szghorelo. A szito ie szve vu szkriniah sz mirom osztalo i vino ie na chelom. Szob ie ravno onda domlachena; nie ie szedemdeszet merich. Szimunachi sze marlivo sz delom pakchi vre ie poletvil to sztanie naszad, a kliuchar ioches pred Adventom ie sze oszenil na Keglievicheve szemlie tda (!) ia neszem sza to sznala doklam ne preszel na szdavanje. Potlam gha ne morem od onud dobiti.

Vina szborna ieszem poszlala vu Szagreb, to szem vam naipervo obsznanila. Iedno cheszarszko¹⁰⁴ koie ie bilo naigorszze. Sz nim szu ta drugha szpiuniena. Ono szem pusztila tochiti po dva grosza ar po deszet novacz nigdor ne tochi. Tak bi i nasze sz mirom sztalo da bi po deszet novacz teklo, a mene sze nikai sztem bolie ne vidi. Bi vam i pak szaosztalo kakti i lani kai i veszda sz mirom sztoi iedno Varoszdinu.

Sza togha novogha lovasza ieszem vam obsznanila da ne obsoiech, a nigder ne mochi nikai dobra dobiti. A sz Lachkom imam vech nevolie nek sze vszum moiium druzinum. Kioniem hvala Boghiu nikai ne na koie Imbricza ima szkreb (!); oni szu hvala Boghiu do koncza tuszti. I vranczu ie hvala Boghiu szve chiszto preszlo i sza obechal sze ie te iszti koi gha ie vrachil da ako bi mu sze i na potlam viavilo da mu on hoche pomochi, ali da tverдно nai veruiem da mu nigdar vech ne bude. Tak mi je rekel. Naiti szem [m]u szlano platila. Minusz ieszem veszda na szredni marov posztavila.

¹⁰³ Petar Keglić, banski namjesnik.

¹⁰⁴ Vino koje dolazi s posjeda ispod Cesargrada.

Opravu deczem kai naivech budem mogla hochiu chiniti napraviti. Sza vinograde rhachinszke nikai ne bude doklam szami ne doidete. I te Draszkovich¹⁰⁵ ie rekel da ne more dati presz szvoie nevezste szniana. I mi nemamo gornicz ondesznieh vecz nek szet¹⁰⁶ veder, sztanovito da sziz deszet let ne nadomesztite kai hochete vu tom neszrech-nom Bechiu szamuditi.

A vezda Kavur pochel melin onde delati gde ie drevo bilo pripravlieno. A na Szpoliarove szemlie meliniche bi bilo ter ie Szpoliarom szamenil te falachec pak ie denesz moral Szpoliar odmeniti. I Kavuru ieszem poruchila da togha ne moghel Szpoliar szam ob szebe presz szniana naszegha chivniti ar da ie Szpoliar do volie nasze na szemlie. I to szem [m]u takai poruchila da [a]ko gha pod truch napravi da gha hochiu chivniti vuszghati pak mi je poruchil da gha hoche onde napraviti gde szte szamenili sz nim. Ia szem [m]u naszad poruchila da kak szte goder lahko szamenili da tak lahko odmenite. Negho da gha ie niemu rekel goszpon szvakiachki napraviti tak mu ie denesz sza szve to poruchil. Tak od onud poruchenia chaka. Vre ne sznam kak sze budemo na potlam poghaiali.

Petrek i szada leszi. Povedaiu da mu ie iedno malo lieglie ar szem [m]u iednu vrachiliu poszlala tam. Szpanisz bonti ieszu cheli doszli. Ia sziz budem chinila mentenicz napravliati ovf tieden ko (!) nasztane ako bude Bosia volia. Vezda nemam nikai takovogha obsznaniti, negho sza Bogha hote szkoro sz togha Becha i da mi vasz Bogh vu dobrom szdraviu videti. A ia osztaiem vsaza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza do szmerti moie
Elisabet Barbara Gereczy

Pisano vu Tiurniszchuiu
szadni dan februara

[Adresa na omotnici:] Perillustri ac Generoso Domino Francisco Chrenkoczy(!) de eadem, Il[lustrissi]mae C[esare]a S[acr]ae (!) Reg[iaequ]e Ma[ista]ttis Vice Colonello, Corporalis Banalis Companiae Capitaneo nec n[on] Vice Comiti Co[m]it[at]us Varasdinensis etc., Domino mihi Dilectissimo

Viennam In Collegio Croatico

¹⁰⁵ Nije jasno je li riječ o Ivanu V. Draškoviću (o. 1660-1733.), banu i generalu, ili pak o njegovu bratu Petru II., protuosmanskom ratniku i podbanu (u. 1696.).

¹⁰⁶ Vjerojatno *šest*.

1.1.12

Turnišće, 6. ožujka [o. 1694.]¹⁰⁷

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji s nadom u njegov brzi povratak. Izvještava ga o prinosima žita, točenju vina, stanju konja, prodaji meda i o kašnjenju poljoprivrednih radova zbog nepovoljnih vremenskih prilika. Upoznaje ga s društvenim novostima i događajima te zahvaljuje na kupovini gumba.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia szem chvera prijela liszt vasz moia dragha duszicza, nekuliko szalosztium nekuliko radosztium. Radosztium szato da mi je dragho sznati sza vasze dobro szdravie koie vam Bogh i nadalie potverdi, a szalosztium szato da sze nikai tverdno ne obechete gda doidete ar szu me bili nekoi liudi obveszelili da tverdno ovf tieden doidete, ali sza hman kak vidim. Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava i sz moiem malem.

Sza vino kai mi piszete da vam nai obsznanim kak teche ia szem to iedno pusztila po dva grosza, ali i szada teche ter do koncza polahko. Ne dai Bogh da bi szva tak polahko tekla gda bi sze sziszla. Ia szitek chinim ravno veszda rediti, ali sze do koncza mudno mlati. Dva kupa haidinszka vu Konchine¹⁰⁸ ieszu szmlachena; sza iednogha ieszem vam obsznanila kai [j]e dal, a drughi koi je vekszi bil od onogha, ne vech dal negho trideszeti i oszem merich. Szobni kup ie takai szmlachen vu Konchine koi je dal szto i dvadeszeti merich. Veszda pszenichnogha vu Konchine mlate kai bude sza sztroszek. Vu Tomaszevchek herszenogha chinim mlatiti. Ovde vu Tiurniszchiu ovf pszenichni kup ie sz mirom ar mu szvi priszuiavamo da ne bude sza drugho negho sza szmesz koia sze bude prodavala. Tak vam ia i szada ne sznam obsznaniti kuliko sze bude moghlo prodati doklam sze ne szmlati, a ne mochi bersze vem imam dvoie mlache ter ne moghu bersze tvegnuti. Niti prodaie ne i szada meszto, negho tam okolu Vuszma pak po Vuszmu. Niti ne chiuti da bi gha gdo prodaval, niti ne szpitavaiu sza niegha pak sz Bosium volium i vi doidete do te dobe. Negho vu Szaboku do koncza szlocheszto szu kupi platili: ieden ie dal dvadeszeti merich, a drughi iedenaiszt. To ne neghdaszna nasza dobra szabochka pszenicza.

Negho nam sze ie delo iako szavlek[l]o, i drughem i mene, ar ie do koncza szima bila posztala. Ovo szamo chvera i denesz kai [j]e toplo, i to sze po nochi szamerszava. Da

¹⁰⁷ Pretpostavljena godina nastanka pisma.

¹⁰⁸ U Konjšćini na obiteljskom posjedu. Većina zemljišnih posjeda supružnika Chernkoczy koji se spominju u ovdje objavljenim pismima nalazila se na području istočnoga dijela današnje Krapinsko-zagorske županije te na području Varaždinske županije. Među njima najvažniji su posjedi Zabok, Konjšćina i osobito Turnišće – gdje se je, čini se, nalazio i dom supružnika.

sze neche szemlia odmersznuti kakti ne moremo szobi szeiati. Lani szmo iu vu to dobu bili szve poszeiali, a veszda i szada negho szamo vu Szaboku pet rali. I derszim da ie tam obreszal vinograde szve, a ovf tieden koi nasztane sz Boszium volium povszud doresziu. A sza vinograde rhachinszke i sza Tomaszecvce to szem vam denesz tieden pisanom lisztu obsznanila.

On melin sza kogha szem vam pizala onak sz mirom sztoi. Vech gha nikai potlam ne napravliaiu kak ie moral Szpoliar szvoiu szemliu odmeniti. Koni ieszu hvala Boghiu szvi dobro szdravi, a lovasza niti inasza ne morem dobiti, negho on Ivicza koi je neghda bil pri nasz, on ie daval na pervo da bi rad iti naszad, a veszda posztu doszliuszi. Od vasz ie bil otiszel Praszenszkomu.¹⁰⁹

Prinasz [s]e hoche ouf tieden iubelieum pricheti. Ia szem blebanuszu (!) povedala kak szte mi pizali. On vam szvoiu ponisznu szliuszbu preporuchia i da sze vu miloszchiu vasziu i goszpodina prepuszta ufa i preporuchia na dalie da gha vu szvoie miloszchie i vi i goszpodi[n] prepuszt obderszite, koi gha ie i vam preporuchil, i da vasz hoche dochakati ovde.

A sza goszpu Greghorocziczu¹¹⁰ ne togha glasza pri nasz, niti neszem sza to chiula, negho ako bi kai muchec¹¹¹ opravliai. Negho szromaszka Gotalicza, pokoinogha Gothai Gaszpara cky¹¹² iako ie beteszna, teszko bude gda hodila. A Gotal Szighmudicze nie porchui kai [j]e derszala Gotalovchek, denesz ie Kaptolom szaviel.

Sza gumbe lepo vam szafalim. Hochiu pak ia nekterogha vola tvuszititi ter gha prodam, i takszu do koncza draghi, ter szi penesze nadomesztite kai szte na to moie kupilo potroszili. Szutra kanim goszpe maike¹¹³ poiti. Lepo vasz proszim, moia dragha duszicza, da mi obsznanite gda budete i szami sznali gda sze ogor genete i gda sze vasz budem nadaiala.

¹⁰⁹ Petar Prašinski (*Prassinszky*), barun, u kolovozu 1669. godine u zaključcima se Hrvatskoga sabora spominje kao glavni tridesetničar Kraljevstva i podžupan Varaždinske županije. Velikaški status obitelj je stekla darovnicom kralja Leopolda I., kojom je Petru i njegovu sinu Petru Antunu u rujnu 1690. godine podijeljen naslov baruna Ugarskoga Kraljevstva. Petar Antun u zaključcima se Hrvatskoga sabora 1695. spominje kao pukovnik pješačke pukovnije (*pedestris regiminis collonelli*), a krajem siječnja 1710. godine spominje se kao pokojni.

¹¹⁰ Ana Orehovečki (*Orehoci, Orehoczy*) (o. 1654.-1706./1707.) u zaključku se Hrvatskoga sabora iz ožujka 1697. spominje kao supruga pokojnoga Petra Gregurovečkoga (*Greguroczyja*) (o. 1650.-1684.), starateljica njihove djece te druga supruga Petra Češkovića. Obiteljsko ime Gregurovečkih (*Greguroczy*), plemićkoga roda s područja Varaždinske županije, potječe od posjeda Gregurovec. Orehoczy ili Orehovečki su pak jedan od najstarijih i najvažnijih rodova s područja Križevačke županije. Ime se roda oblikovalo u drugoj polovici 15. stoljeća, a pripadnici roda nosili su predikat po središnjem posjedu njihove grane obitelji Svetom Petru Orehovcu ili pak Guščerovcu.

¹¹¹ Vjerojatno *mučč*, u tišini.

¹¹² Vjerojatno *kči*.

¹¹³ Barbara Gotal, majka Elizabete Barbare.

Pavka szem ioche vu Ptui poszlala ako bi ioche mochi kai sz meda dobiti. Nisztar ne sznam kai bi vam potrzebno obszaniti, negho mi Bogh dai na szkorom chiuti sza doszesztek vasz.

A ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchiu
szeszti dan marchiusza

1.1.13

Turnišće, 13. [ožujak 1694.]¹¹⁴

Elizabeta Barbara javlja suprugu o zdravlju njihova sina i o kašnjenju pisama. Nabraja ukratko novine iz svakodnevnoga života: piše o dovršenom odijelu, vraćanju novčanoga duga, odlasku župnika i mogućem dolasku novoga, te o smrti poznanika.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Na ovu posztu ieszem prijela liszt vasz, moia dragha duszicza. Dragho mi je chiuti sza vasze dobro szdravie. Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava i moi Toficza iedno malo bolie negho ie onda bil, liszt pizala kogha szem po Patachicheve liudeh poszlala. Naiti je reszichen¹¹⁵ betek. Imel kuchere, ali hvala Boghiu da ie ovak.

Piszete mi da vam neszem obsznanila sza szpanisz bonte ieszem li je prijela. To szem vam vre obsznanila da szem ie prijela, ali sze i moi liszt szeche nekud kakti i vasz ieden, a ieden sze ie vasz doszetal denesz tieden ki je szaradi on komisarov. Oprava vam ie szeszita i dopelia vam iu Juricza. Szeliem da vam bude po volie napravljena. Vu ovom lisztu ne budem vam szpizavala vech nikai ar szem vam sza szve szpizala vutom lisztu koi vam doide po Patachicheveh liudeh. Iedno ieszero ieszem posztavila goszponu bratu Patachicszu vu giuldinareh.

Szve vech ov tieden ieszmo sze nakanili opravliat poiti ako lisztor goszpon meszter ne szaderszi kai budete, derszim, goszpona brata Patachicza liszta bolie rasmeli. Morem vam obsznaniti moia dragha duszicza da sze ovf nasz blebanusz (!) derszi Szvetomu Kriszu i obechana mu ie¹¹⁶ tak derszim da vam budu preporuchali iednogha, naimre goszpon brat Patachic. Ali sza voliu Bosziu ne obechete iu ar ne bi dobro bilo da bi takov bil koi ne bi sznal ovu szvetu chirkvu v redu derszati. Negho ioehe iednogha povedaiu koi kani ove fare, koiegha iako hvale szabosznot (?), koi je bil Dubrancheh. Pred beteghom ie moral odunut poiti. Tomasz mu ie ime, pridovka mu ne sznam, ali budete nai bolie videti da szami doidete. Derszim da i on teszko pervo otide.

To vam tulusze (?) morem obsznaniti ako neszte do vezzda od nikogha chiuli, da ie sztari Malenich¹¹⁷ isz ovogha szveta preminul. Pondeliek mu, to ie to szutra, pokop

¹¹⁴ Pretpostavljeni mjesec i godina nastanka pisma temeljem njegova sadržaja i u odnosu na pismo od 28. veljače 1694. godine.

¹¹⁵ Vjerojatno *rizičan*.

¹¹⁶ Misli se na župu.

¹¹⁷ Vjerojatno je riječ o Jurju Maleniću, podžupanu Zagrebačke županije iz obitelji Malenić de Kurilovecz. Plemstvo i grbovnicu Mihaelu Maleniću, njegovim potomcima te braći Andriji i Stjepanu dodijelio je ugar-

bude. I vam ie doszel liszt poszvani. Ielachicka koia na Szlataru sztoi i ona ie vumerla i nie pokop szutra bude. Vech vam nisztar nemam takovogha obsznaniti. Bogh mi vasz dai vu dobrom szdraviu videti, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza doszmerti moie
Elisabet Barbara Gereczy

Piszano vu Turniszchiu
trinaishti dan ovogha meszeczca

[*Adresa na poledini:*] Per[i]ll[us]tri ac Generoso Domino Francisco Chernkoczy de Chernkocz; Sacrae C[esa]r[e]ae Regieque (!) Ma[ies]t[is] Vice Colonello et Corporalis Militiae Banalis Capitaneo, nec non Vice Committi Com[i]t[us] Varasdinensis dignissimo D[omi]no D[omi]no meo Chariss[im]o

Petovium

Gratium

Viennam

---

sko-hrvatski kralj Rudolf II. u rujnu 1592. godine. Pridjevak su dobili po posjedu Kurilovec na području plemićke općine Turopolje. Obitelj je 1776. godine stekla grofovski status.

1.1.14

Turnišće, 20. ožujka [o. 1694.]¹¹⁸

Elizabeta Barbara opisuje način na koji je primila suprugovu poštu te nabraja društvene događaje i novine o poznanicima. Izvještava o svojoj svakodnevici – izradi mentena te o stanju konja i tijeku radova na poljoprivrednim površinama – u vinogradima i na oranicama.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Moia dragha duzicza ia szem ovf tieden vasze tri liszte prijela. V utork ieszem prijela koi je deveti dan pisan, a dva chvera ieszem prijela – ieden ie szeszti dan pisan, a drughi trinaiszti. Sze szveh treh mi je dragho sznati sza vasze dobro szdravije, Bogh vam ie nadalie potverdi. Ia vam neszem denesz tieden piszala; szrok ie ieden da szem sze zpovedala te mi ne prilichno bilo, drugho to da szem sztimala da dole idete. Ali mi szandar hochete rechi kak szem sze mogla vu to vuputiti? Ali szami dobro sznate da kai bi chlovek rad imeti, da sze berszo v ono puti.

Ia szem i sz moiem malem hvala Boghiu dobro szdrava, ali vech neche nikogha szvati negho mamu i babu i to da mu gdo kai szuprovtuino (!) chini. Pitala szem gha bude li mu szobunchekh dragh tak mi je sz glavum potverdil da bu. Chvera szu mi goszpa mai-ka pomogli godovno¹¹⁹ mu obszliusziti. Pondeliek szu k mene doszli, do pondelka budu pri mene. Szami vam pizmu, a Ianusz dijak vam szam pisze. Sz nieghovogha lizsta obilneie bute razmeli i sza Gothal Szighmundiczu¹²⁰ i sza Druszkochija i sza drugho osztalo ar sze on i szada nasz derszi kakti i pervo. A sza vinograde rhachinszke ieszem iosz pervo chivnila tak kak mi pizete ar szem ia taki vu tom dvoila kak ne szam dopusztil.

Sza delo domache more[m] vam obsznaniti moia drahga duszicza da szu povszud vinogradi obreszani, a Tomaszvechekh (!) rasz szamo, iednogha nakoleni, i szob ie tam doszeiana. I ovde ie szob doszeiana i pol gorich oszterchkeh¹²¹ nakoleneh. Bile bi szve, negho ie moral melin graditi. Ovde bi bil rad vech szobi szeiati, ali szemlie nema. Na Konchine szobi je trideszeti rali poszeiano, ioeche bude pet rali szeial. Dva dni je Szu-

¹¹⁸ Kristofor Chernkoczy, o kojem piše njegova majka, u ovom pismu opisan je kao malo dijete koje govori svega nekoliko riječi, kao i u pismu od 12. veljače. Stoga je 1694. godina pretpostavljena godina nastanka dokumenta.

¹¹⁹ Rodendan ili imendan. U ovom je slučaju, s obzirom na datum pisma, vjerojatno riječ o imendanu. Naime, drugo ime Kristofora Chernkoczyja bilo je Josip, a svetkovina sv. Josipa obilježava se 19. ožujka.

¹²⁰ Supruga Sigismunda Gotala. Isti je 1688. godine bio izabran za župana Zagrebačke županije, a umro je 1691. godine.

¹²¹ Vjerojatno posjed na području današnjega naselja Oštrice na području grada Novoga Marofa u Varaždinskoj županiji.

szumberku kolil. Mahenich ie oszdravel, a sza szabolgllhko¹²² delo – i tam ie doszeiana szob. Pocheli szu kopati ar tam pervo kole, negho kopaiu. A Petreku ie bilo dobro odleknulo pak ne moghel pochinuti negho ie iszel po palicze vu dvor i chirkiye kakti mu ie pak priteszalo na noghju da ni sz meszta ne more. Negho szziromahu kliucharu szabochkomu dusze [szkerbe] sztreghiu, teszko bu gda hodil¹²³. Ne sznam ako sze niemu kai pripeti kai bude tam sza kliuchara. Negho mi obsznanete kak vam sze bude videlo szitek chinim rediti.

Konij szu hvala Boghiu dobro szdravi szvi. Negho sza goszpona Braikovicza¹²⁴ boi sze da deresz ne bi moghel biti ar potlam kak ie szpotlianieghe tabora doszel, tak mu dohaia da neghda szanta. Negho me ie Imbricza putil da on bu szrebech dober sza te put koieghe szte bili rekli prodati. Veli da ie hoda dobrogha. Ia mu hochiu szve szpravno derszati doklam doide da gha ova prilika nikai ne szasztenta i ja gha hiochiu ovde dochakati. Karamanicha, negha bi mu dala, ali szami sznate da da (!) budem morala vu Szabogh poiti koteri goder dan da szvi tak tam lesze. Ar na vertu i szada ne tam i ni iedna greda poszeiana niti ne bude doklam ia tam ne szaidem da ie te szziromak kliuchar na szmertnom vremenu, a kliucharicze tam nemam. Tak karamanicza sza sze derszim, a teszki szu puti sza voszni. A melin Kavurov sz mirom sztoi od potlam kak szem gha chinila <sz Kavurov> sz valpotom prepovedati i Szpoliar ie moral szemliu odmeniti. Lovasza i szada neszem od nikud dobila ar te Ivicza i szada ne doszliuszil, a inasza do koncza ne mochi dobiti.

A sza giembe kai mi pizsete da szte mi je kupili, ali je keszno. A da bi bila to sznala bila bi raiszi chakala. Ali nikai [j]e to i potlam pravo doidu. Sz Boszium volium naite od nih volie poghiubiti i na sztran ie osztaviti. Ia szem szlatu szpravu na moi mentenich dela ar szu tak goszpa maika prizsudili. I jeszem gha vre trikrat noszila i szukno ie szve vu niegha preszlo, ne mi gha lizstor na sztichline osztalo. Dechem budem chinila opravu delati ovf tieden.

Novin drughe ovde nemamo, negho da sze ie Orsziczu¹²⁵ szin narodil, ali ne sznam gdo mu ie kum i kuma i kak mu ie ime. A vasze novine koie szte mi notomadne (!) sza goszpu Gregghorochiczu pizsali hoche na isztinu doiti. Moia dragha duszicza, goszpo-

¹²² Vjerojatno *zabočko*.

¹²³ Ova se sintagma nekoliko puta javlja u pismima Elizabete Barbare u smislu da će osoba o kojoj govori teško više ikada ustati iz kreveta, odnosno ozdraviti, preživjeti.

¹²⁴ Vjerojatno Martin Brajković (1668.-1708.), senjski kanonik od 1692. a zagrebački od 1695. godine. Odgojitelj u obitelji bana Adama Batthyánya. Godine 1698. postao je senjsko-modruški biskup, a zagrebačkim biskupom imenovan je 1703. godine. Nakon smrti bana Batthyánya obnašao je dužnost banskoga namjesnika, a u vrijeme banovanja Ivana Pallfya s podbanom je Petrom Keglevićem sudjelovao u upravljanju Kraljevstvom. Putujući na sabor u Požunu umro je u Beču, a pokopan je u zagrebačkoj katedrali. Kao senjski biskup nastojao je oko naobrazbe svećenstva i tiskanja glagoljskih knjiga, a kao zagrebački oko ideje da Zagreb postane središte nadbiskupije. Prijateljvao je i podupirao Pavla Rittera Vitezovića oko ideje “obnovljene Hrvatske” nakon potistikvanja Osmanlija.

¹²⁵ Vjerojatno Antun Oršić. Imao je dva sina, Bernarda i Ivana Oršića, koji se spominju u zaključcima Hrvatskoga sabora iz 1709. godine u sporu s njihovom majkom oko tutorstva kad su dječaci imali 16 i 15 godina.

nu bratu Patachiczu i szeztre i naszemu ieszovite ponisznu szliuszbu od moie sztrane preporuchete i szprichaite me pri szeztre da ie szama ne pizem ar sztanovito papera nemam. I ovo ieszem pri plebanuszu dobila, a drugde ne mochi dobiti.

Moia dragha duszicza, Bogh mi vasz dai vu dobrom szdraviu videti, a ia osztaiem vasha, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza do szmertu moie
Eliszabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchiu
dvaiszeti marchiusza

1.1.15

Turnišće, 27. ožujka [1694.]

Elizabeta Barbara piše suprugu o posjeti kanonika Brajkovića te o nesporazumu u vezi sa župnikom. Obavještava ga također o mjestu i društvu u kojem će provesti uskršnje blagdane te o gospodarenju na posjedima.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia i szada nesem prijela na ovu posztu lizšta od vasz. Szandar szu pak neghde na poszte szaszpali. Szaradi togħa mi je naitesze da neszem prijela lizšta da szelieiem sznati sza szdravie vasze, ali sze ufam vu Bogħa da ie dobro pak da szelieiem sznati sza doszeszte vasz. Moia draga duszicza, ia szem hvala Bogħiu dobro szdrava i moi mali ie hvala Bogħiu dobro szdrav. Nekai i szada kaszel ima.

Goszpon Braikovich¹²⁶ ie bil doszel vu nedeliu, ravno ie masza minula. Tak ie i szam ioehe vu Konchine szliuszil pri chirkve. Ovde ie bil nedeliu vesh dan. Pondeliek ie frosztuklall pak taki otiszel. Ia szem [m]u dala konia i Pavlakovicza konia, onogħa szrebcza, koiegha szte bili rekli prodati. I tusz(t) ie dobro, Imbriczza għa hvali sza hod. Drugħogħa mu neszem imela dati. Pavlakoviczu ieszem sze szagroszila da għa ima marlivo chiuati i prigledati. I lizst vam goszpodn Braikovich pisze koiegha vam posziliam. One lizšte koi szu szliszali k Szaverszkomu¹²⁷ i Bedekovich Tomaszu¹²⁸ ieszem taki poszlala, ali għa doma ne bilo. Negħo ie taki niegov chlovek preneszel sza nim. Tak mi i penesz ne poszlal.

Sza delo morem vam obsznaniti da szu szobi povszud doszeiane. Vinogradi i szada neszu nakoleni szevszema. Szitek chinim mlatiti, ali boim sze da sza malu haszen ar għa Praszenszki na oveħ kraieh i po drugleħ prodai szve po raniszkom. Ter għa ioehe nigdor i do szada ne kupuval. I negdasznia Gotthal Szighmundiczza i ona għa prodai na Iakovliu po raniszkom i po groszu, a chlovek bi szam szoiu (!) potriihsznik (?) bil da bi għa tak lahku chenu dal. Nasze vino szlocheszto teche da i szada ne od potlam ieden lagev¹²⁹ sztekel. Konij szu hvala Bogħiu szvi dobro szdravi. Lovasza i szada neszem dobila. Petrek i szada nikam ne more, a kliucharu i szada nikai ne lieglie. Pondeliek ieszem nakanila sz volium Boszium Szabogh poiti gledat. Dechem chinim opravu

¹²⁶ Martin Brajković, kanonik u vrijeme nastanka pisma, a kasnije zagrebački biskup.

¹²⁷ Ivan Završki (*Zaversky*), vojni povjerenik (*subalterni commissarius militaris*), od 1725. godine notar (*notarius*) te kasnije prisjednik (*assessor*) Kraljevskoga suda.

¹²⁸ Nije jasno je li riječ o pripadniku plemićke obitelji Bedeković Komorski, posjednicima Bedekovćine u tadašnjoj Varaždinskoj županiji.

¹²⁹ Kada govori jedno vino, vjerojatno misli na jedan spremnik vina – lagav.

szivati. Sza Druszkochijevu pravdu nikai vam ne sznam obsznaniti kak szi je Varoszdi-
nu pvala¹³⁰, a chvera ie prichelo sze.

Goszpon Braikovich ie ovde naszel goszpu maiku. Ia szem goszpum maikum dokoni-
ala da budemo ovde vu Tiurniszchiu vuszmuiali (!), lizstor sze pahchete k nam. Goszpe
maike ie sze hotelo da bi pri nih, ali szijm napervo doneszla ako sze pripeti da k sza-
mem szvetkom doidete da to ia sznam da sze vam bude hotelo bolie vu Tiurniszche
poiti negho na Biszak. Tak szu mi i szami potverdili da to tak bude.

A sza blebanusza (!) ne veruite sztanovito ar sza to ne ni miszlil. Krivo gha ie potvol-
lil (?) gdo vam goder povedal. Vendar ie szim i szesztru szi dopelial ka mu bude goszpo-
darila. I vinograd chini delati i szob ie poszeial ali chetiri ali pet merich. Ia szem [m]u
ie dala tri mericze. Negho kai sze szziromah sztara da gha ie nemiloszchiu vaszu i
gosz[*podina*] prepuszta posztavil [...] ¹³¹ ar ie on to szvekdar pred menum govoril da
bi sze nvaszem¹³² orszaghiu naibolsza fara szprasznila i da bi sznal da bi ju moghel
dobiti da ne bi iszel sza niium ar da ne bi ove miloszche koiu ima od vasz i od
gosz[*podina*] prepuszta osztavil. I szam vam, sztimam, pisze. Naiti szem [m]u ia gho-
vorila da mu ne potrebnno vam pizati da vam ia szama hochiu pizati od togha, ali mi
sze ne dal vu to putiti. Veszda vam nemam nikai takovogha obsznaniti negho szeliei-
em, moia dragha duszicza, da bi nam sze Bogh dal szkoro szkupa raszghovariati ar bi
vredno bilo vre ienkrat. Negho osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

[Moia dragha duszicza, obsznanete mi hochiu li tomu malovrednomu Lachku opravu
chiniti napraviti.]

Piszano vu Tiurniszchiu
dvaiszeti i szedmi marchiusza

[*Adresa na otnici uz pismo:*] Perillustri ac Generoso Domino Francisco Chernkoczy
de Chernkovecz, Sacrae C[es]areae Regiae[ue] Ma[ies]t[atis] Vice Colonello, Corpo-
ralis Banalis Compania Capitaneo, et Vice Comiti Comitatus Varasdinensis etc. etc.
Domino mihi dilectissimo

Vienna In Collegio Croatico

¹³⁰ Pala u smislu *kako je završila, kako je prošla*.

¹³¹ Nečitko dopisano iznad.

¹³² Vjerojatno *u našem*.

1.1.16

16. lipnja [1694.]¹³³

Elizabeta Barbara piše suprugu o sinovu zdravlju i majčinoj posjeti. Izvještava ga također o točenju vina i traži savjet oko postupanja prema utamničenomu podložniku.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Piszete mi da vam nai obsznanim sza dete kak ie. Niemu nikai ne bilo szve do pondelka. Pondeliek ie pochel szkrechciati, ali mu i veszda nikai driugho ne, negho nieghov sztari betek to ie to gliszte pak mi sze vidu da mu szub poide van nekteri. Tak bude kuliko-tuliko od gliszt nevoliczze, ali me ne tak sztrah da mu hvala Boghiu na szube ne szetuiu.

Goszpa Petianuszicza ie chvera obedveala. Naiti je pri keszno doszla, bile szu dve vure po poldan na naszeh vurah, ka szu je (?) moghlo na drugleh biti. Nasz Toficza ie taki k noi iszel kak gha ie szvala. Nekai sze szperviczze szramual (!) iedno malo, a potlam [j]e ie doszta iszliuk (?) napravliat, a navlasztito da mu ie szkriiak bil doneszen. Rekla ie da bu goszponu kumu od niegha pizala. Ona gha ie k vasze pokoine matere priszpodobila.

Mikulich Krisztofa¹³⁴ ne sznochka bilo negho sze ie denesz iutro obechal i hiochiu sza tiur (?) Konchinu szve tak chviniti i navchiti kak szte mi pizali i poruchili. Vino oszmero poide Karlovech, szesztero Szagreba, dvoie Szaboka. Chetertek ie na kladu, petek rano sze ghenu. Pervo ne bilo mochi ar szu liudi moraiu krmka pripravliati. Petrek poide Szagreb odpravliat szvini. Poide tija nameszto Ghiurech pak ona dva koia kerchmare. Ia nesz mogla vech koiegha szmochi sza kerchmu. Ieszem rekla driughiu szkerbeti i szeszvedeti. Ia szem doszta sz Petrekom rachiunala chvera da bi mogli tek dvaiszeti lagovf szmochi, ali bi iako presz vina osztali na malom vendar doklam oneh szedemnaish lagovf (!) szteche i nad ghorichami bude videti. I szami doma premerite kak vam sze bude videlo.

Foringhiu ieszem szpravila sze vszegha imania. Penesze ieszem prepovedala muszem nosziti sza onem Tomaszevech ka poidu. Sza Imbriczu piszete da vam nai obsznanim kak sz nim opravliam. Temlicze¹³⁵ szedi, na noch mu lizicze na ruke meche ar ne ufati ar ima doszta prijetelov ovud i veliku paszku mora nosziti na niegha. Tak lanka ne morem szveti ar sztanovito ne bi dobro bilo. Hiochiu gha chviniti pervo negho otidem, okovati. Negho mi obsznanete bude li temlicze po dnevu da bude okovan?

¹³³ Godina pisma temeljena je na sadržaju pisma Franje Chernkoczyja, koji piše iz Bele 8. lipnja 1694. godine.

¹³⁴ Vjerojatno Kristofor Mikulić, podsudac Zagrebačke županije.

¹³⁵ Vjerojatno tamnice.

Ako bude po vaneh hodil tak mu szoszeb bude iednoga chloveka treba koi bude na niegha paszil. Neghda priszesze da vasz hiochie doszliusziti, a nekgha pak veli da bi raiszi da bi mu szve szveli, negho szame rubache pusztili, da bi rad otiszel. Pavko ne bu moghel doszpeti szam. Ia szem szi bila Ghiurcha odluchila, a Mihaleka Karlovech pak szte mi je premenili tak Mihaliek poide Varoszdin.

Ia hiochiu szva dopremiti Varoszdin sza koia szte mi poruchili, negho ne sznam bude li vam one cherne vasze ladichiche treba. Obsznanete mi. Negho ne szam budem li onu ladiczu na kuchiah peliala vu koie budu liszti varmeghiumski. Moia duszicza, obsznanete mi koteru haliu mi szudite szobum szveti. Poszilia[m] vam liszt gosz[*podina*] biskupa kogha ie nieghov chlovek doneszal. Odliuchka ie proszil. Ia szem nieghovogha chloveka odpravila, negho szem rekla da po szvoiem chloveku odluchek poszliete. Povedal mi je Pavko da szte mi rekli i sza prepuszta dar szkerbeti. Bogh da bi moghla sza biskupa szmochi, a prepuszt nai ima do ieszeni poterplienie.

Mene nikak ne moghiuche k vam do szobote doiti, negho szobotu iutro rano od ovud sze ghenem. Ne sznam chijem dopucheniem ieszte moi liszt odperli kogha mi pisze szesztra. Ne budete hiudi ako vam ne obsznanim szvegha kai bi radi ar ne more szve na miszel doiti. A ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza, verna tovaruszicza do szmertu moie

Elisabet Barbara Gereczy

Piszano on dan po Vidovu

[Ia szem bila Paulisza Varoszdin odliuchila vina tochit, ali on ne szme Varoszdinu sze dughiu obrachati ar ie nekda nekogha sz Varoszdina bil poszekel. Negho drugham kam goder ie potrebno da poide rad. I tak bude Karlovech potrebno ako budu dve kerchme. Negho poide Prevarek; denesz [sz]e naverne k vam.]

[*Adresa na omotnici:*] Ta liszt da sze ima dati moiemu draghomu goszponu poglavito-mu i doboro roienomu goszponu Cherkoczi (!) Ferenczu vu nihove poglavite, a mene draghe ruke, doisztono

1.1.17

Turnišće, 8. siječnja [1695.]¹³⁶

Elizabeta Barbara piše suprugu o svojim i sinovim odjevnim predmetima i o predstojećoj svadbi te susretu sa sestrom. Javlja također o nakitu koji nije htjela posuditi, o zdravstvenom stanju Franjina brata Gabrijela, o brizi za konje te drugim društvenim zbivanjima.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Prijela szem vasz liszt poszlan po purgharu chvera, denesz ieszem prijela sz poszte. Dragho mi je da vasz ie Bogh blaghoszlovil sz dobrem szdraviem. Bogh vam ie i nadalie potverdi.

Ia szem hivala Boghu i sz moiem malem dobro szdrava. Szobunchecha niemu ne potrebno ar vre dolamiche bude od veszda noszil. Sztolchech bi mu nai bolie bil potreben, ali sznam da ne bila prilika sza niegha. Szesztra Patachicka¹³⁷ chini mu gha Varoszdinu napravliati. Sztuchlin i sztuchlichi ieszem prijela sza koie vam liublieno hivalim. Denesz mi je od ghumbara doneszeno k meteniczu potrebno. Lisztor mi szabol falii koiegha sze szvaki chasz sz Ghioricze nadeiem.

Ono kai [j]e Verniczu¹³⁸ szliszalo ieszem denesz po Mihoku poszlala sza szvadbu. I szada ne sznam ie li poidem ali ne ar i szada neszu szvali. I pak sze ne morem szesztrum Patachickum szasztati ar ie do koncza szlocheszto hoditi pak sze pod nijeden put neche szmersznuti. A da bi mochi hoditi, ove dneve bila bi imela k noi poiti. Ipak mi sze presz vasz neche sztanovito tam poiti. I szesztre sze neche takai iti. More biti obodve sz mirom doma budemo.

Druszkochiczu¹³⁹ ieszu poszvali ar me ie proszila da bi je nekai szmuka i szpicze okol gherla poszudila sza kai szem sze szve szprichala. Szandar ipak grachiju szghiubim ako szem ie kai imela. Pravda bude veszda chetertek vu Szagrebu teh koi szu lani (?) Varoszdinu Nemcze poszekli. Naiti vam brat¹⁴⁰ komai na niu doide ar ie ove dneve komai

¹³⁶ Vjerojatno je riječ o godini 1695. jer u pismu se spominje Gabrijel Chernkoczy, teško bolesni Franjin mladi brat koji je i umro u veljači iste godine.

¹³⁷ Terezija Gereczy, mlada sestra Elizabete Barbare.

¹³⁸ Vjerojatno Martin Vernić, ablegat Hrvatskoga Kraljevstva do 1696. godine.

¹³⁹ Nejasno je odnosi li se ovo na suprugu Jurja ili pak na suprugu Stjepana Druškocija, njezinu mladu sestru Anu Julijanu.

¹⁴⁰ Misli na Gabrijela Chernkoczyja, Franjina mlađega brata.

szvi¹⁴¹ osztal. Bil ie doktor i barber pri niem. Doktor Latin koi veli da mu sza sztalno szdravie ne more pomochi, negho ako mu szam Bogh pomore.

Ia i do veszda ieszem szesztru Patachicku proszila szaradi meda da i moiegħa proda szvoiem szkupa i obechala mi je. To szem vam denesz tieden obsznanila kuliko għa ie. Szrebchem niti tem drughem kioniem hivala Boghu nisztar ne fali. Pri szrebchegħ ie lanko imaszich, ali i [s] szrebchi i minusz veszda szredu doide sz Tomaszewech ar ie morati letosz vech szena osztavliati sza marhu, negho ova drugħa leta da ie szitna szlama szmenkala.

Brachu Adamku¹⁴² ieszem szelenka dala. Ravno sze ie ovde pripetil koi vam szam pisze i fali vu lisztov, a sza Mahenicza i tverdna isztina da sze ie tachki oponeszal ar mu ie poszvedocheno. Piszala vam pervo neszem szato ar ia sznam da bi szelieli sznati kai [j] e szve pokral, a ne mochi szvegħa togħa szpizati ar ie togħa doszti. Ali ia sze vre pogħaiam sz nim, derszim da i vam bude poviolno. A sza Turkovchinu mene bi sze dobro videlo da bi mochi kai dobiti da bi lizstor prevech dragħo ne bilo, ali sza hman da nema gdo sza tem hoditi. Drugħa osztala ieszem vam szve denesz tieden obsznanila. Negho moiemu dragħomu goszponu bratu ponisznu szliuszbu preporuchete od moie sztrane, a ia osztaiem vasza, moia dragħa duszicza

verna tovaruszicza do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchui
oszmi dan ianuara

¹⁴¹ Vjerojatno *živ*.

¹⁴² Adam Antun Stjepan Gereczy, jedini i mlađi brat Elizabete Barbare Gereczy, oženjen Cristinom Sarkany. Od 1705. u zaključcima se Hrvatskoga sabora spominje kao podzapovjednik kostajničke kapetanije (*vice-commendans confinii Costaniczensis*). Umro je 1710. godine, kada se njegova supruga spominje kao udovica.

1.1.18

Klokovec, 29. siječnja [o. 1695.]¹⁴³

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji o svadbi kojoj je prisustvovala te nezadovoljstvu zbog nedovršene oprave. Izvještava supruga o nemogućnosti lova na divljač zbog nepovoljnih vremenskih prilika te o glasinama o svadi.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Sznochka ieszem dragho prijela liszt vasz. Dragho mi je sznati sza dobro i povoilno szdravie vasze, Bogh vam ie i nadalie potvrderi.

Ia szem hivala Boghu dobro szdrava i naszegha malogha ieszem chvera iutro szdravogha hivala Boghiu osztavila. Chvera szem i [sz] szestrum doszla vu Szabok, a denesz szkupa szim Klokovech na tu svadbu. Szutra k obedu tak szu nasz poszvali. Naiti mi sze sztanovito neche tam poiti, ali kai mu dragho, lisztor da vam voliu szpunim. Naiti presz mentenicza novogha idem ar szabola neszem mogla dochakati, a drughumu boiala szem sze dati sivati boiechi sze togha da bi mi gha drughi szkvaril. Od Patachic Laszlova¹⁴⁴ poszvani liszt ieszem prijela <nedeliu> szutra bude tieden. Vecher od Vraghiovichia¹⁴⁵ ieszem prijela takai, ali mu sze lepo prichiam ar sztanovito Maruszevche ne idem.

Moia dragha duszicza, szakai mi neszte primo sza ono pizsali? Kionchie bi vam bila purana kterogha poszlala i tele, a szverini nemam ar neszem chinila loviti kak szem k Boszichiu ar veszda szeps¹⁴⁶ ne mochi nisztar vloviti, negho ko puszkare ima. Tak i szverine sza doszti ima, a pszi ne moghiu pred szneghom velikem hoditi. Szvaku szimu ie bilo mochi vu Oszterchine da ie mienie sznegha bilo, ptich dobiti, a veszda ih do koncza ne mochi dobiti <ovde>. A vina szu sze primo ghenula kak im ie goszpa szapovedala, negh mi je liszt ovf vasz doszel. Okolu Szaboka ieszu liudi szmizslili da szte sze

¹⁴³ Moguće je da je riječ o istoj svadbi o kojoj je Elizabeta Barbara govorila u prethodnom pismu od 8. siječnja, pa je to osnova za vjerojatnu godinu nastanka pisma.

¹⁴⁴ Ladislav Patačić od Zajezde (1651.-1705.), brat Baltazara, protuosmanski ratnik, podpukovnik Križevačke krajine. Oženjen Terezijom Apolonijom Gorup od Bežanca i potom Barbarom Katarinom Vragović od Maruševca. Pokopan je u kapeli Presvetoga Trojstva crkve u Lepoglavi, u kojoj je obiteljsku grobnicu dala podići i urediti, podigavši i nadgrobni spomenik suprugu, Barbara Vragović – zakladničarka pavlinskoga samostana u Lepoglavi. I sama je ukupna u istu obiteljsku grobnicu.

¹⁴⁵ Vjerojatno Franjo Adam Vragović od Maruševca (? – prije 1716.). Pukovnik i zapovjednik Kostajnice, plemićki sudac Varaždinske županije, vlasnik posjeda i dvorca Maruševac. Godine 1705. objavio je u Beču djelo vojne tematike *Arena Martis pluribus proficuis et magis scitu necessariis observationibus et articulis bellicis etc. referta.*

¹⁴⁶ Vjerojatno *sa psima*.

vi gosz[*podinom*] bratom Patachichem poszvadili, ali szna (!) da isztina ne, tak mi je lahko sza to na miszli.

Negho, moia dragha duszicza, od moie sztrane moiemu draghomu gosz[*podinu*] bratu Patachichiu ponisznu i vernu szliuszbu preporuchete ter da ti bi draghi gosz[*podin*] brat ovde bili, onak bi lianszku szaloszt na veszelu oberнули, a ovak ne szve sze vszema moghiuchie. Chiasza nemam vech pizati ar sze neszto k ovom dnevom pripravliam. Milosztvif (?) Biogh dai da bi vasz mogła na szkorom chiasza vu dobrom szdraviu videti te mi sz Boghom osztaite. A ia osztaiem vasha moia dragh[a] duszicza

Piszano vu Klokovczu
dvaiszeti i deveti dan ianuara

verna tovaruszicza
do szmertí moie
Elisabet Barbara Ger[eczy]

1.1.19

Zabok, 12. veljače [1695.]¹⁴⁷

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji, poslaniku Kraljevstva na Dvoru u Beču. Javlja mu o napretku i ponašanju njihova maloga sina te o lošem zdravstvenom stanju Franjina brata Gabrijela i njihova nećaka Emerika Patačića. Piše mu također o prihodima od plodina s posjeda te o drugim novinama vezanima uz njihove poznanike i društveni krug.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ravno veszda ieszem prijela sz velikem nebogha veszeliem liszt vasz ar szu chetertek od patich (?) pod Belech gloszi bili doszli da szte i vi totu. Na teszkom kakti ne szem sznala kai szama szebe pocheti do veszda, negho me ie veszda Goszpodin Bogh raszveszelil komu budi hivala na szve veke vekovechne! Gosz[*podin*] plebanusz osztercki taki je pve-tek szliuszil maszu sza szdravie vasze koie vam Bogh potverdi dobro i nadalije.

Ia szem i sz moiem malem hivala Boghiu dobro szdrava koiegha ghovorech konchema to naidete “baba” i “bich” ar to ghovori, a “iapa” more bi bersze pochne ghovoriti da vasz bude videl. Ar da gha kivaniuemo (?) da szte doszli, kak naibolie more derchiati tak derchi szelenu hiszu gledat. Lisztor mu Bogh szdravie nadalije potverdi. A nebogha szesztra Patachicka ima veliku szaloszt nad szvoiem draghem Imbricum¹⁴⁸ koiemu drsze sztreghiu, a Bogh naibolie szna kakov mu ie betek. Niuovo Meszto ie mu po doktora posziliala i bil ie doszel sztari Purgrot, ali je odtiszel. Odghovoril ie da ne more nisztar pomochi. Sz iedne sztrane doktor ie rekel da bi mu ghiuta bila. Szesztra mi pisze da mu ie ravno nieghov betek szpodoben pokioin[o]gha Petriche beteghiu.

Na Szvechniczu¹⁴⁹ ia szem odunud otiszlia. Onda mu ie do koncza lahko bilo; szmeial sze ie i dobro szzi je popoiel, sz karti szzi je moszte napravliat. Bogh szna kai mu ie potlam dopalo? Ia neszem potlam mogla tam poiti ar szve kontinoma sznek ide pak ovde ne ide chlovek tam kam bi rad, negho tam kam szu szianiaki ar ie szniegh gde sze kion

¹⁴⁷ *Stara Chikulinka* koja se spominje u pismu, odnosno Judita barunica Keglević, umrla je u Belcu 1695. godine. Budući da se u pismu spominje brat Franje Chernkoczyja, Gabrijel Ladislav, koji je bio smrtno bolestan i za kojega se u kasnijim dokumentima spominje da je umro 12. veljače 1695. godine, to je vjerojatno i godina nastanka ovoga pisma napisanoga na samom početku veljače. Osim toga, u pismu se navodi kako je Kristofor maleni dječak koji govori tek nekoliko riječi, što bi bilo u skladu s navedenom godinom pisma i godinom rođenja Kristofora, 1692.

¹⁴⁸ Riječ je vjerojatno o Emeriku Ladislavu (1692.-1695.), sinu Terezije i Baltazara Patačića.

¹⁴⁹ Blagdan Prikazanja Gospodnjega, 2. veljače.

szabuszi mimo tiri da mu ie komai glavu videti sz nieghia. I pak pri moiem nemam kogha dobrogha osztaviti.

Denezsz ieszem doszla szim vu Szabok sz teszkoichium, ali szmed moieh nikogha ne bude k mene. Gozpa maika vu Ivanc[e]h lesze vre ieden tieden sza kai neszem sznala do chvera. Ni veszda ne bi sznala, negho kai szen (!) moiegha chloveka tam posziliala, ali derszim da od szaloszti te nevolie koia sze ie vu Ghoricze pripetila, ali da bi mi sza gliavu bilo, ia ne bi moghla do nih priehiti, negho peszicze tut na Belu. A sza brata morem vam obsznani da do koncza vu szlom redu vre ie. I te szlocheszti doktor otiszszel od niegha lizstor da smerti chakaiu, drughiu nisztar. Ali mu goszpa ne szme ni rechi rechi ar ie sztraszno okiudel (?). Goszpa ie szva sz kipa doszla, kak povedaiu koi odunud dohaiaiu. Szvaki tieden me poszilia pitat ie li vasz [s]e nadaiem, a mene ne moghiuchie dole szaiti pred szneghom. Goszpa maika ne lesze negho szu onak mlahavi, a brat mi i Druszkoczy goszpum vu Vidovcze k szutru idu na szvadbu Patachic Mateiaszu¹⁵⁰ iedne divoike.

Sza med morem vam obsznani da mi ghia drasze ne obechie ieden kupecz pliachiati, negho po pet raniszki i pet groszi. Ne sznam kai sz niegh szacheti. Sza pszeniczu ieszu mi povedali da ie vu Szagrebu varoszdinszka mericza presz verha po szkiude i po pet groszi. Ako to bude isztina taki ju budem tam posziliala i vino konche dvoie hochiu vu Szagreb ovf tieden odpraviti. Sza sztibru ieszem chinila raszrachiunati, szamo sz lizstom nemorer (!) nighder goszpona mesztra¹⁵¹ szasztychi. Ovde gde mi gha povedu¹⁵² tak verlo putuie, dughiu ne na iednom mesztu, a dijaka bi sztanovito treba da bi gha tak mochi dobiti.

Szantich ie ove dneve bil na Sztiubicze. Hiochiu szeszvedati sza nieghia, ali je ghovoril da vam sze hochie szplatiti. K[nez] Szaverszki poszlal vam ie par mandatuma kakti tuturu brata vam ieszovite ar to nekai hote iszkati. Od goszpe Domianichke¹⁵³ i sz Antiolchichkum¹⁵⁴ tak mi je piszal da sz iednogha chloveka nai obnaidem na kogha to osztavim. Piszal mi je da i vam hochie pizati sza to. Ne sznam szama gda te terminusz bude, koi dan. Szabila szem vam denesz tieden sza to pizati. Drugho nemam vam kai obsznani negho da ie stara Chikulinka¹⁵⁵ vumerla pod Belchem. I grada na

¹⁵⁰ Matija Patačić (o. 1665.-1715.), mlađi brat Baltazara i Ladislava, kapetan banske vojske, kasnije podpukovnik i blagajnik Kraljevstva, oženjen Marijom Kristinom Falussi.

¹⁵¹ Vjerojatno Juraj Plemić, prototonotar Kraljevstva.

¹⁵² Vjerojatno *povedaju*

¹⁵³ Supruga vjerojatno Adama Sigismunda Domjanića, zapovjednika utvrde Jasenovac.

¹⁵⁴ U saborskim se zaključcima u vrijeme nastanka pisma spominju Barbara Antolčić, udovica Antuna Zemljaka, te Ivan Antolčić – podžupan Križevačke županije, kasnije vrhovni skupljač tridesetnice u Nedelišću i civilni prokurator križevački. Potom spominju se i Petar Antolčić, protonotar Kraljevstva, te Stjepan Antolčić, plemićki sudac Križevačke županije.

¹⁵⁵ Judita Čikulini rođ. Keglević (? – 1695.), supruga baruna Franje Čikulinija, kapetana konjaništva Križevačke kapetanije, koji je pod zapovjedništvom Nikole Zrinskoga ratovao protiv Osmanlija kod Kaniže te je nakon velikaške pobune bio član izaslanstva Leopoldu I. s molbom da se Nikolu Erdödyja imenuje banom. Zajedno sa suprugom, Judita Keglević bila je pokroviteljica župne crkve sv. Vida u Brdovcu, kojoj su bili

Sztiubicze ie sze ieden tial pod szneghom dverlo (?), a Draszkovich¹⁵⁶ ne i szada vumerl, negho szu szvi doktori niad nim szdvoili da ne bu nighdar vech hodil. Bisztrichkogha plebanusza liszt vam szaliem ar me ie prozil da bi vam gha poszlala. Ne sznam kai vam pisze. Mihok szvaki dan hodi Rosztijevomu kioniu, ali veli da ne bude nighdar szvrachien, negho veli gda sze opasze da gha nai proda.

Negho mi sz Boghom osztaite, moia dragha duszicza.

Goszponu Bratu Patachichiu ponisznu szliuszbu od moie sztrane preporuchete.

A ia osztaiem vasza verna tovaruszicza do szmertimoie
Elisabet Barbara Gereczy

Piszano vu Szaboku
dvainaiszti dan februara

[Ieszem taki nevezste vam liszt poszlala.]

[*Adresa na otnici:*] Perilustri (!) ac G[ene]r[o]so Domino D[omi]no Francisco Chernkoczy de Chernkocz. Sac[rae] Casa[rae] Regiae[que] Ma[ies]t[at]is Colonello, Vice Comiti Comitatus Varasdin[ensis], Corporalis Banalis Compania[e] Capitaneo nec non Ablegato Crotiae D[omi]no et Marito meo desider[i]ss[i]mo

Petoviu[m]

G[ratium], Viennam in Austriam

---

patroni. Dala je podići oltar sv. Rozalije te poklonila crkveno ruho, drago kamenje i zlatnu ružu. Pokopana je u franjevačkoj crkvi u Krapini u obiteljskoj grobnici u kapeli sv. Antuna Padovanskoga, koju je za života dao podići Franjo Čikulini. Obitelj je po Juditi Keglević baštinila dijelove Krapinsko-kostelskoga imanja.

¹⁵⁶ Vjerojatno Petar II. Drašković (? – 1696.), podban i protuosmanski ratnik koji se je istaknuo napose u pobjedi nad Osmanlijama na Zrinskom polju u lipnju 1689. godine.

1.1.20

Turnišće, 19. veljače [1695.]¹⁵⁷

Elizabeta Barbara suprugu javlja o smrti njegova brata i o sprovodu mladoga nećaka Patačića. Piše mu o trgovini plodinama s posjeda i o sašivenom mentenu.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia vam morem obsznaniti tuszne i nevolne glasz i sza brata vam da ie denesz tieden vecher isz ovogha szveta preminul. Ali vech vam nisztar ne sznam obsznaniti kak sz mertvem telom ravnaiu ar mi nighdar ni litericze neszu pizsali odunud, negho kai ti bedaszti muszi pripovedaiu koi tam odvud (!) hode i to szu mi po iednom bedasztom poruchili pondeliek preszeszni sza szmert pokoinogha. Tak ie i povedal da gha na Pepelniczu kapeliczu Szvetogha Fabiana szaneszli szu, ali mene doma ne bilo negho szem vu Szaboku bila.

Na faszenk ieszem iszla vu Klo(ko)vech k szesztre. Na Pepelniczu ieszmo iszli do Ivanech sz mertvom telom, drughi dan do Remetinech. Sznochka szem doszla szim. Sz pravogha szercza ie mi szal neboghoga moieggha draghoga Imbricze¹⁵⁸, a Bogh naibolie [...] kakov mu ie betek bil. Negho szmo vekszinum szudili da ie szvet bil (?) ar ioszche doklam ie diuh vu niem [...] bil ie modelr ko da bi gha szibiem szbil. Ona ie nebogha iako szaloszna, ali sza hman sz Boghom sze ne mochi.

Druzkochicha¹⁵⁹ ie pri mene osztala, szkupa poidu goszpe maike vu Ivanche pondeliek. Ia bi bila rada pri nie dusze biti i goszpe maike naszad sze povernuti, ali szem sze morala k moiemu pahchiti ar nemam kogha pri niem osztaviti dobroga. Goszpu maiku ieszem vu dobrom szdraviu, hivala Boghiu, osztavila. Moi Toficza iedno malo kaszlie drughach mu, hivala Boghiu, nisztar ne.

Vino szem ravno denesz do Novogha Marofa odpravila koie ie naibolie bilo. Iedno ie iedno malo bolie bilo, ali je sza voszniu tak daleko preveliko bilo. Kip szem prijela szvetogha Domi niunukusza. Hochiu gha taki ovf tieden poszlati obdelavat ar budem i gosz [podinu] biszkupu budem maszla posziliala. Dva laghva vina szbornogha isz Konchine ieszem vu Szagreb poszlala na prodaiu i pszenicze nekuliko ieszem poszlala. Po szkiude i po pet groszi povedaiu varoszdzinsku mericzu vu Szagrebu. Tak szem na probuanie (!) poszlala med. Budem ovf tieden posziliala u Varoszdzin. Marchijeva szena ie mi gha obechala prodal ali tuliko d[a] mi sze peneszi povernu da kvarna ne budem,

¹⁵⁷ Godina je rekonstruirana temeljem sadržaja pisma te onih koja mu prethode.

¹⁵⁸ Riječ je o sinu Terezije i Baltazara Patačića, vjerojatno Emeriku Ladislavu.

¹⁵⁹ Tako vjerojatno naziva svoju sestru Anu Julijanu udanu za Stjepana Druškocija.

a dobichka ne bu. Mandatum ieszem prijela, negho mi je dragho da szte me te szkerbi mentuvali i preszkerbeli sza to. I goszpe maike ieszem liszt poszlala vu koiem [m]i pieszete szaradi togha.

Mentenich moi ie sze vszem szegha ghotov. Nishtar mu ne fali negho me ie szabol pvutil bil szaradi szpich i niuszta. Szaradi niuszta da bi bil, bilo bi bolie, ali je i ovak dobro. Negho, moia dragha duszicza, obsznanete mi budem li morala szi chernine napravliati ali ne. Ia ovu szakdeszniu haliju budem i szvetek noszila doklam od vasz glasz primem. Moia dragha duszicza, ia hochiu chiniti kionie dobro prigledati, lisztor poruchete szkoro po nie. Ia sznam da vam sze ne bu Szuszumberk tak iak videl kak ie ova druga leta bil, ali niti [j]e bil tak iak niti bude letosz ar szva vina ghorsza letosz negho szu [...] ¹⁶⁰ bila. Drugho szada nishtar negho mo[...] draghomu goszponu bratu poniszn[u] szliuszbu preporuchete, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elisabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchuiu
devetnaisti dan februara

[*Adresa na poledini:*] Ta liszt da sze ima dati moiemu draghomu goszponu poglavito-
mu i dobro roienomu goszponu Cherkoczy (!) Ferenczu vu nihove poglavite a mene
draghe ruke doisztono

---

¹⁶⁰ Oštećen list.

1.1.21

Konjščina,¹⁶¹ 7. ožujka [o. 1695.]¹⁶²

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji o svojim postupcima i neprilikama podložnika zbog ukonačivanja vojske.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Prijela szem liszt vasz, moia dragha duszicza, isz koieggha szem raszumela sza vasze dobro szdravie kai mi je naidrasze chiuti. Ia szem vam pizjala ieden liszt, derszim da szte ga do veszda prijeli. Ia szem hvala Boghiu dobro szdrava i sz moiem Toficzum, negho doszta nevolie imam sz temi neszrechnemi Nemchi na Bisztricze i Szaboku.¹⁶³ Pri nazs ie Szaboku ieden kaprol iako mhan chlovek. Tak szu Petreka Nemchi presztrazsili da ie dohaial szim k mene ter mi je rekel da sziz nai poszliem na dvor kogha sznam, a da on osztavlia dvorchiju i dvor ter da ide Mihovliane. Vendar ie otiszel vu Ptui sz medom. Ne sznam kai sziz nadalie bude. I kliuchar tulikaisze kliuchariu ie osztavilial, ali derszim da sze ie Petrek sztavil da sze ie i kliuchar. Tuliko nevolie imam da mi sze Bogh szmilui! Isz [Sz]aboka szu nam dva kmeta szkochila: Tersziszkogha hisze szvizi szam ie Peter osztal szenum, Chvetko drughi, ali presz szvake nevolie sztanovito ar im ia szve daiem kai Nemczu daiu: rasz, vina, szena i mesza.

Na Bisztricze szu dva¹⁶⁴ na naszeh liudeh tak mi je obechal Patachic da mi hoche pomochi. Nekai sze iako odlachi ar ni on chasza nema. Pak ti dobro Mikulichi ne maraiu kai [i]m sze szapove. Nim nikai ne vech na miszli lisztor da szu nekuliko szlivarov oszlobodili. Pod Cheszarom szu takai dva bila. Nie szem takai ia szve sz dvora rhanila. Obadva szu bila konianika tak ie Patachic pizsal Rafaiu¹⁶⁵ da gha ima premeniti, pehcha dati meszto konianika. Potlam nikai ne chiuiem odunud tak ne sznam kak sziz je. Petreka i szada ne sz Ptui. Denesz ie imel doiti Szabok. Nemchi putom iduch da sze prehaiaiu vech szla chine nek szu pervo da szkoro na marofu grackom ne budu druszina szmela obsztati. Trubentasza ne szmem dimov pusztiti. I Mateiasz dijak ie ovde, ali oba dva doszta poszla imaiu sz temi Nemchi, neghda ovde vu dvoru, negda pri gradu pak pri kmeteh.

¹⁶¹ U pismu navodi kako iz Konjščine šalje vino (*od ovud sz Konchine*).

¹⁶² Pretpostavljena godina nastanka pisma temeljem pisma Franje Chernkoczija od 30. listopada 1694. u kojem spominje kvartir.

¹⁶³ Riječ je vjerojatno o kvartiru, zimovanju i ukonačivanju vojske na selištima i u kućama kmetova i podložnika plemićkih posjeda.

¹⁶⁴ Misli na dva njemačka vojnika.

¹⁶⁵ Riječ je vjerojatno o Franji Rafaju (*Raffay*), pod-podžupanu (*sub vice comes*) Varaždinske županije.

November meszech ieszem meszto szvegha imania platila sz naszemi peneszi ar ih od kmetov ne mochi dobiti. Kakti szandar i vech togha bude plachati szto sze guldinarov dosztoi ia ih nemam vech [nego] szeszdeszet. Da bi sze i teh mogla kak oszloboditi! Toga me ie sztrah da sze Ptuaia doidu, a ovde sze ih iako liudi oghibliu da ih nehte szmeniaty.¹⁶⁶

Sza delo ne sznam vam kai sza veszda obsznaniti ar szmo potlam malo delali kak szem vam pizsala. Neszto pred mhan vremenom ne mochi delati, pak nete ovde Bisztrichani na tlaku hoditi kai szu Nemchi ovde. Nekai [i]jh [i]e bilo temlicze, nekai [i]h pak bude, more biti obernem na pravu veru. VINO nektero budem posziliala isz Iakovlia i od ovud sz Konchine Szuszumberk vu Szagreb k szenmu.¹⁶⁷ Sza Novo Meszto szandar szte raszumeli isz liszta g[ospodina] brata Patachicza kai [j]e i mene bilo iako sztrah sza Konchinu togha szromovogha (?) kapitana, ali me ga ie Bogh oszlobodil. Ovde ie sproszesznu noch szpal te sztari i mladi kapitan iocze ieden drughi <kapit> grov¹⁶⁸. Denesz szu otiszli Posznavnovche. Te ki bude szruchal kapitaniju tak ie rekel da bi rad da bi vi doszli pervo nek budu od ovud othaiali, da bi vasz pohodili. Obadva budu chesz dva tiedna othaiali. Mene szu lepo na sztanu hvalili i rekel ie da [a]ko ie koteri szoldat niegov na moiem imaniu ter kai visze reda chinim da mu nai po naimenszem tuszbu dam da hoche kasztigati i prepovedati. Chiudno sze sza te Posznavnovche poghaiaiu ar ie Praszenszki ¹⁶⁹szromu (?) platil od nih. Ov ie rekel da nikai sza to ne maram da ide tam. Ovi szu iszli sz Novogha Meszta, a tam szu osztavili togha ofichira. Nasz dobri Voikovich¹⁷⁰ ie sze poghodil Szaboku po pol raniszkogha od porchije na dan rasz, szobi i szena tak ie nasz iocze gorszi, szato da sze nete¹⁷¹ tak sz nim poghaiaiti. Vech nisztar nemam takovogha obsznaniti. Bogh mi vasz szdravo derszi i szdravo szim doneszi, a ia osztaiem vasha, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerty moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vecher
szedmi dan marchiusza meszecza

¹⁶⁶ Dijelovi rečenice podcrtani su u originalnom dokumentu.

¹⁶⁷ Vjerojatno *sejmu*, sajmu.

¹⁶⁸ Vjerojatno *grof*.

¹⁶⁹ Petar Prašinski, barun, tridesetnik Kraljevstva, podžupan Varaždinske županije.

¹⁷⁰ Nejasno je spominje li se ovdje Ivan (III.) Vojković ili jedan od njegovih sinova, Nikola ili Franjo Vojković od Klokoča. Nikola, vojvoda u Karlovačkoj vojnoj krajini, kasnije je postao drugi suprug Elizabete Barbare.

¹⁷¹ Vjerojatno *neće*.

1.1.22

Turnišće, ponedjeljak nakon blagdana Duhova [1695.]¹⁷²

Elizabeta Barbara izvještava supruga o izgledu i vrijednosti nakita. Govori o svakodnevnim potrebnim stvarima – Kristoforovu stolcu i planiranom boravku kod sestre tijekom blagdana. Nezadovoljna je lošim ponašanjem posluge, što je posljedica Franjna dugotrajnoga izbivanja iz kuće.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia duszicza.

Ia szem sze sztnanila¹⁷³ chesz ove szvetke ovde ar ie ghoszpa nevezshta¹⁷⁴ nam bila poruchila da szobotu vecher doide szim. Tak szem szaradi nie osztala da bi sze bila rada sz niu sztati da bi vam i vu tom bila voliu szpunila.

Tot kai [j]e od Malenicha¹⁷⁵ doneszeno to ie sztanovito da teh penesz ne vredno, vech nisztar ne negho ta kordicha pak naruke poszmiolchane, one szu sznaszne. Naszvicha iedna vu koie ie rubintovf devet, szmiaroghi¹⁷⁶ tri, szet szern chiunghia¹⁷⁷ szmiolch szniaszen, ali je to nisztar da bi lisztor penesz ne bilo previech dano. Kordicha ie lepogha dela sztanovito, ali vam ne ufam posziliati po Sztefcicze togaha, negho po szesztre poszaliem. A perszten hochiu po Sztefcicze poszlati.

Goszpa maika ieszu pri szesztre. Ove szvetke szredu ia poidem tam. Ode (!) budem pri szesztre doklam chirkve poide, a goszpa maika budu sredu odhaiali pod Belu. Sz vini nekam sznati. Vu Karlovchiu po tri novche maszana ide, a Sznagrebu¹⁷⁸ od sze ieseni dvoie sze tochi kakti sze moszi doszta szevrelitze (?).

Toficha vam sze preporuchia da bi mu chvinili sztiolchec napraviti doklam sz vini ghore szaidu ter bi mu gha onum prilikum dole poszlali ar Varoszdinu nehchie gha napravliati.

¹⁷² Pretpostavljena godina temeljem pisma Franje Chernkoczja od 18. svibnja 1695. godine.

¹⁷³ Vjerojatno *nastanila*.

¹⁷⁴ Vjerojatno Ana Suzana Oršić od Slavetića (o. 1656.-1738.), supruga od 1687. Gabrijela Ladislava Chernkoczja, mlađega brata Franje, najprije konjaničkoga podkapetana u Koprivnici, kasnije kapetana i podpukovnika u pukovniji Makar. Gabrijel Chernkocz bio je treći suprug Ane Suzane, a prije njega bila je udana za Ladislava Orehovečkoga te Stjepana Gotala. Nakon smrti Gabrijela Chernkoczja u veljači 1695., s kojim je imala djecu Vuka Ladislava i Izabelu, koji su oboje umrli u dječjoj dobi, udala se je za Gabrijela Emerika Gotala, koji je od 1710. nosio titulu baruna.

¹⁷⁵ Vjerojatno Juraj Malenić, podžupan Zagrebačke županije.

¹⁷⁶ Vjerojatno *smaragda*.

¹⁷⁷ Vjerojatno *đunda*, bisera.

¹⁷⁸ Vjerojatno *Zagrebu*.

Vu ovom listu nishtar mi ne pizete sza doszesztek szvoi. Ne sznam kai miszlite. Ia sztanovito, ako vasz szkoro ne bude, hiochiu osztanovito i Tiurniszchie i Konchinu i te vasze dobre lovasze ter idem pod Cheszar sztat ar ne morem ovuliko nevolie premaghati. Ar szniochka da bi mene doma ne bilo i da bi bil Trubentasz¹⁷⁹ takve mhan pameti, Bogh szna kakva bi sze larma bila pripetila. Imbricha sze ie szadoviolno naiel i napil doma i joszche ie szvelo otiszel pijachivat. Gda ie doszel ta gha ie Trubentasz pochel szpitavati da tak li sze kioniem dvori. Tak gha ie on pochel merszkemi nemszkemi rechimi szpotati da mu nai szide van. Negho to dobro kai [j]e ovf treszen bil i sztoprav sz betegha sztal. Sza szpiot i groszniu moiu ne mara. Ako bi gha szbiti chvini-la, potlam bi otiszel pagh bi mi rekli da szem ia szrok da lovasza nemate, ali ovakvi mahnitiche neszu sza szenszku glavu kai bi po leto dan bili presz ghoszpona. Ako li miszlite Bvechiu¹⁸⁰ sztati, tak szzi obernete szliughami kak ghoder sznate da ovuliko nevolie ne budem imela. Od szutra na denesz tiednovf bude leto dan kai togħa veszelia szvivam¹⁸¹. Imela bi vam vech pizati, ali ne morem od szaloszti ar szem dokoncza tuszna i szaloszna. Maichena¹⁸² szu szobotu pokopali.

Goszponu Bratu moiemu draghomu ponisznu szliuszbu od moie sztrane preporuchete, a ia osztaiem vasza

verna tovaruszicza doszmerti moie
Elisabet Barbara Gereczy

Piszano vu Tiurniszchii
pondeliek Troiachki

¹⁷⁹ Vjerojatno prezime Trumbetaš, obitelj iz Plemičke općine Turopolje.

¹⁸⁰ Vjerojatno *v Beču*.

¹⁸¹ Vjerojatno *uživam*.

¹⁸² Vjerojatno Sigismund Mayczen (*Maiczen*). Sin Franje Maiczena, plemićkoga suca Zagrebačke županije i kasnije protonotara Kraljevstva.

1.1.23

Turnišće, 17. nepoznatoga mjeseca i godine

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji u Beč kratko ga izvještavajući o prodaji konja, sjetvi na njihovim posjedima i novčanim prilikama.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Szeliem sznati sza vasze dobro szdravie i szrečno putovanie, moia dragha duszicza. Ia szem i sz moiem Toficzum hvala Boghiu dobro szdrava.

Koni szu, koie szte vernuli, szrečno szputa doszli. Pavko ie taki chvera kak ie doszel taki otiszel vu Novo Meszto. Ia szem konie koi szu na prodaiu otiszli szredu popoldan odpravila do Szaboka, chetertek szu sie (!) i[z] Szaboka genuli ter budu szve polahku iszli. I Petrek ie szredu vecher v Sabok isz Vratachkogha doszel i sz koni je taki gore preszel. Tak mi nikai ne obsznanił kai [j]e nadeszmal (?), negho do drughe poszte more biti da budem sznala ter vam onda obsznanim i sza konie i sza szva obilneie.

Kantorov liszt vam posziliam, ali nikai ne bude. Ianusz poide k viche generaliszu pondeliek priszeszni kak szte i piszali. I Mateasz diak iszel ie tut na Kriszvecze. Tak mi i on pisze da ima te prior kriszeveckie szeszto raniszki. Ia szkerbim sza nie kai naibolie morem szamo sz guldinari ne sznam kai pocheti ar ih ne mochi nighder szmeniti. Drughu posztu budem bolie sznala kai obsznanił.

Ovde i Tomaszevche ie doszeiano; haidine szu pocheli szeti, a Konchine ne doszeial negho che ga szeme pszenichno ne szaderszi, tak ov tieden doszeie. Szniache¹⁸³ bude plachne imel pondeliek, a ia szutra budem sz volium Boszium na Novi Marov (!) odhaiala.

A ia osztaiem vasza moia dragha duszicza

verna tovaruszicza do szmertie moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano vu Turniszchiu
szedemnaiszti dan ovogha meszeczca

[*Adresa na poledini:*] Perillustri ac Generoso Domino Francisco Chernkoczi de Chernkocz, Vice Comiti Comitatus Varasdien[is], et Sacrae Cesariae (!) Reg[iaque] Ma[is] t[a]tis Vice Collonelo, ac Corporalis Companie Banalis Capitaneo et cetera. D[omi] no D[omi]no mihi Carissimo

Petoviu[m] Per Grati[um]

Vienam

¹⁸³ Vjerojatno *sijače*.

1.1.24

Novi Marof, 30. svibnja nepoznate godine

Elizabeta Barbara tužna je zbog ponovnoga planiranoga putovanja supruga Franje. Izvještava ga o pokvarenim teretnim kolima. Kratko izvještava o stanju konna, nesreći i gubitku volova, problemima s razmjenom i vrijednošću guldena te o točenju vina.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Prijela szem liszt vasz szobotu popoldan. Sztimala szem da me hochie raszveszeliti ali nikai szkoro, vech me ie raszalosztal. Ar i szada dneva ne sznate gda doidete pak mi piszete da bi vam pripravialia na drughi put kai mi je teszko miszliti. A k tem tarnem kolam zmed dechevf nighdor sze ne raszme kaak (!) bi je treba popraviti, a muszi szami poprave chim bude malo. Vech nikai ne piszete ie li bi obodvoia tarna kola treba popraviti i sza kiurniak nishtar ne piszete. Bude li gha treba napraviti tak mi to obsznate. Da li i Perek sze nekud k[...] i to ne sznam gdo bude napravial.

Sza Trubentaszavogha kionia ne sznam kai bude ar szmed teh treh szrebchev koi szu pochiszcheni ne bude negho szam ieden sza iahanie. A ta drugha dva iako szu veszda premledneli i oghinghaveli. Oni neszu letosz sza tabor, a on sze na vasz szanasza tak ne sznam kai bude. Ghiuldinarovf kuliko naivech morem nih sze oghibliem, ali kai da szvi sznau szu nie tak ih nighdor neszchie szmieniat. Ako sza tu neviolnu ghovedinu kteri preide. Vino troie sz Tomaszevech ieszem bila poszlala Koprivniczu na kercmu. Kak mi je szam kercmar poruchil da mu nai poszaliem szesztero, ia szem troie poszla la da budem videla kak potegne. Toti szu neboghe liudi tolvai razbili. Da szu naszad iszli, pobili je. Tri vole im szveli, tot szem nebogha i pritom kvar valuvala.

Veszda vam nemam kai vech obsznaniti negho moiemu draghomu goszponu bratu od moie sztrane moiu ponisznu szliuszbu preporuchete, a ia osztaiem vasza moia dragha duszicza

verna tovaruszicza doszmeriti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano na Novom Marofu
Dan trideszeti maiusza

1.1.25

Novi Marof, 3. lipnja nepoznate godine

Elizabeta Barbara piše suprugu Franji u Beč o svakodnevnom životu – zdravlju sina i nezadovoljstvu podložnika. Izvještava ga o društvenim kretanjima, glasinama o njegovim budućim zaduženjima u Beču te o drugim odgađajima na posjedima: povratu posuđenoga novca, točenju vina, prinosima žita i stanju konja.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Prijela szem vasz liszt vu tork preszeszni. Dragho mi je sznati sza vasze dobro szdravie moia dragha duszicza. Ia szem hivala Boghiu dobro szdrava i moieggha Toficzu hivala Boghiu szdravogha mi povedaiu. K niemu ia szesztrum szutra ako bude Boszia volia poidemo. I sztrina gha ie hodila chvera gledat koia ie doszla vu Konchinu u tork preszeszni. Povedaiu da bude vu Konchine do Ivania ar bi rada vasz onde dochakati. Moia dragha duszicza, Bogh dai i Devicza Marija da bi vi szkoro doszli; hiochiu raisze negho kai bi ia ghore iszla ar bi sze szteszka ia ghore szpravila ar doma ne bi nisztar bilo vredno presz mene. Vasza tarna kola i drugha osztala ne bi bila pripravna koia szu potrebna. I pak bi sz onem dole obernuli chim ie ghore Tiurniszchie. Doklam szem doma tak szve dobro. Ovo lisztor ieden tieden kai szem sz doma ter mi je denesz doszel glasz da ie szkochil¹⁸⁴ Maszich i kuhta, koiem sztanovito nikakve nevolie ne bilo, ali vu szvetu ne mhianiesze¹⁸⁵ druszine negho ie nasza.

Akolu (!) Troiakov ieszu takve novine bile sza vasz okolu Kionchine da pak drugho poszasztvo¹⁸⁶ ide ghore k vam kotero da budete opravliali do Velike Masze.¹⁸⁷ Potlam da budete szaradi sztibre ghore kakti da vasz ne bude dimovf do Szeszvet ali do Boszichia. Takve novine ieszu bile sza vasz chiemu Bogh dai ienkrat konech da ne budem tuliko poszliuszala i szpitavanja imela.

Sza lovasza vam szkerbim, ali gha ne morem dobiti. Ne sznam ieli sznate ali ne, da ie Szantich pri goszpe Bachiani Szighmundicze¹⁸⁸ sza dvorszokogha Moravchie, Neghovech i Ladomeru. Tak ie o tom ghiuhchie Szvetomu Ivanu¹⁸⁹ hodil tak szem bila brata

¹⁸⁴ Vjerojatno *pobjegao* u smislu podložnika koji je pobjegao s posjeda (napustio posjed) gospodara, odnosno Chernkoczija.

¹⁸⁵ Izvedeno od riječi *hman*.

¹⁸⁶ Vjerojatno *poslanstvo*.

¹⁸⁷ Do Velike Gospe, odnosno do blagdana Uznesenja Blažene Djevice Marije, 15. kolovoza.

¹⁸⁸ Isabella Gallenbergh, grofica, supruga grofa Sigismunda Batthyányja. Spominju se u zaključcima sjednica Hrvatskoga sabora 1699. i 1701. godine u vezi sa zemljišnim sporom s grofom Teodorom Auersperghom.

¹⁸⁹ Vjerojatno je riječ o Svetom Ivanu Zelini.

oproszila da bi gha bil kakti na chverani dan chvinil prijeti. I ja szem deche bila tam poszlala. Neki mu ie Szlodi povedal kakti sze ni chitoroma ne dal. Brat mu ie bil poruchil da szdobra nai ide; ako li ne, da gha bude chvinil onde sztrasziti. Taki [j]e Mikulich ie bil poszlal molit sze da hochie do mesz[e]ch dneva penesze posztaviti kak sze ie sz vami poghodil. Tak ne sznam budete li penesze prijeti ali ne, to mi obznanete. Ali kak szem chiula da sze ufa da ghia gosz[*podin*] Bachiani Szighmud odprosz odvasz tak budem chiakala gliasza odvasz.

A sza vina ne sznam kai bude, kam li bi sz nimi. I vu Koprivnicze szkoro ie pri szvake hisze kerchma tak ia vre ne sznam kai bude. To sziu chetiri vole szveli tem naszem koi szu Koprivniczu vino voszili: tri Tomaszevchanom, a iednogha Thiurkovchianom. A ghiuldine nehte iemati vu Varoszdinu. Takva ie nevolia sz nimi, ali mene ne veliko nevolie ar ie malo dobra prodano szitka ar szu kupi pszenichni pomalo davali, a herszi ni szerna ne prodano ar ie ie chiuati sza szeme i sza druszinu. Kionij ieszu hivala Boghiu szdravi, ali vu Szaboku ne szena i vu Tiurniszchuiu kruto malo, negho barnu ieszem morala na paszu pusztiti ar sze ne mogel keha mentvati.

Sza szada nemam vam kaai (!) obsznaniti, negho moia dragha duszicza, moiemu draghomu i vaszdar veliko ufanomu goszponu bratu ponisznu szliuszbu od moie sztrane preporuchiete, a mene vu liubavi szvoie obderszete. A ia oszaiem vasza, moia dragha duszicza

[Brat Adam vam ponisznu szliuszbu preporuchia.]

verna tovaruszicza doszmeriti moie
Elisabet Barbara Gereczy

Piszano na Novom Marofu
dan treti iuniusza

[PS. Moia dragha duszicza, bila bi vam szkoro szabila novine obsznaniti da ie naz Isztok Tiuk Ianuszevu ckier denesz szaruchil; pri nie sze priszinia, a goszpon brat vam budu sznali povedati kai ima biolsze szriechie nek pameti.]

1.1.26

Novi Marof, oko 17. studenoga¹⁹⁰ nepoznate godine

Elizabeta Barbara žali zbog izostanka suprugovih pisama. Ukratko ga izvještava o prodaji meda i žetvi žitarica na posjedima.

Szliuszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

Ia vre ovo dve poszte neszem lizta priela od vasz, moia dragha duszicza. Ie li pizete ter na poszte szaosztaiu ali nechete pizati. Da bi mi kuliko-tuliko pizali lizstor da bi sznala da szte szdravi, vech mi nikai ne. Ovak szve o(d) togħa miszlim i glavu sz i terem, negħo mi obsznanete, moia dragha duszicza, kak szte da mi kuliko-tuliko liegle bude na miszli.

Ia szem i sz moiem Toficzum, hvala Bogħu, dobro szdrava. Med ieszem ravno denesz odpravila vu Ptui kogħa ie pet tiunkov. Da ogor doidu tak vam obsznanim kak gore oprave sz nim. Ide Petrek i Marchi Huszinech. Chenu nekteri dobru povedaiu, Bogħ naibolie szna kak potegne.

Bila szem vam szabila vu perveh lizsetel (!) obsznaniti kai szu haidine naszeli. Vu Konchine ie ie tri szto osztetni, a vu TurniszchIU pol drugħo szto i pet kolov, a Tomaszevchev szto trideszeti i pet kolov. Drugħo ie szve szdravo, hvala Bogħiu, doma. Nikai vam nemam vech obsznaniti, moia dragha duszicza, negħo szeleiem na szkorom konche lizst od vasz prieti. Osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Eliszabet Barbara Gereczy

Pizano na Novom
Marofu onu nedeliu
po Szvete Liszabete

---

¹⁹⁰ Spomendan Elizabete Ugarske.

1.1.27

Novi Marof, 29. studenoga¹⁹¹ nepoznate godine

Elizabeta Barbara supruga ukratko izvještava o opremanju konjanika te o kupovini sukna, prikupljanja novčanih dugovanja i prodaji meda.

Szluszba moia poniszna da vam ie preporuchena moia dragha duszicza.

More(m) vam obsznaniti, moia dragha duszicza, da ieszem prijela na ovu posztu liszt od vasz kai mi je do koncza dragho bilo da sznam da szte szdravi, hvala Boghiu. Ia szem doszta szkerbi bila da neszem lisztov prijela koie szte mi szaradi plache obsznanili. Niti szte me na rechi navchili, a liszti szu neghde na poszte szaosztali. Bogh szna gde. Ia szem i szada ovde pri goszponu bratu Patachiczu koi szu mi pomogli konianike i povodnike sze szvem szegha kak mora biti szpraviti. Denesz szu otiszli vu [V]aroszdin.¹⁹²

Szaradi szukna mi je naitesze bilo da neszem sznala pravo kakove farbe hochete i kvogha, negho szem na szrechiu rekla szve marisza szveti szelenogha i cherlenogha, ieden konecz modrogha. Ia ne sznam ie li vam bude po vole ali ne. Da bi sznala vasziu voliu ia bi onak chivnila. Biszaszkogha diughvania i szada neszem sze mentuala, negho neghde na szkorom bude pravo terminusza. Ne sznam ali penesz ne mochi drugheh dobiti negho guldinare, a vesz [sz]tran ke nechese ih prijeti szve guldinare, ako i bi, polovichiczu. Kakti ia i szada od nikud neszem prijela penesz szvan goszpodina prepuszta. Goszpon meszter takai mi drughe ne daie negho guldinare tak ne sznam kak bude, vre budem szkerbela. Sza med sze(m) vam ovu preszesznu posztu obsznanila kai gha ie, a teh i szada ne sze Ptua koi su sz nim gore iszli. I to vam obsznanim drughu posztu kak sze gore opravi. To sze iako boim da vasz ogor dughu ne bude da sz prepusztom osztanete kai mi je teszko chiuti. Veszda nikai ne sznam vech obsznaniti. Bogh mi vasz dai vu dobrom szdraviu videti, a ia osztaiem vasza, moia dragha duszicza

verna tovaruszicza
do szmerti moie
Elizabet Barbara Gereczy

Piszano na Novom Marofu
on dan pred Andraszevom

¹⁹¹ Blagdan sv. Andrije, 30. studenoga.

¹⁹² Riječ je vjerojatno o insurekciji (*Insurrectio*) i određenom broju vojnika koje se odlukom Hrvatskoga sabora mora podignuti na oružje, odnosno raspisano je na koji način vlastelinstva i posjedi podižu određeni broj konjanika koji će kao vojska Kraljevstva sudjelovati u ratnim sukobima.